

ЗМІСТ

Засідання двадцяте, ранкове
(Четвер, 19 жовтня 2017 року)

Прийняття Закону «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів»	...4, 33
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...33
Прийняття за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів»	...36
«Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості»	...48
Заява фракцій «Народний фронт» і Радикальної партії Олега Ляшка	...55
Прийняття постанов:	
«Про включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту «Про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України» і про його направлення до Конституційного Суду України»	...56

«Про включення до порядку денного сьомої сесії
Верховної Ради України восьмого скликання
законопроекту «Про внесення змін до Конституції
України в частині скасування депутатської
недоторканності» і про його направлення до
Конституційного Суду України»

...61

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
19 жовтня 2017 року, 10 година 3 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Прошу запросити народних депутатів до залу. Можемо провести реєстрацію? Колеги, прошу провести реєстрацію.

У залі Верховної Ради зареєстровано 342 народних депутати. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Шановні колеги! Я думаю, ніхто не заперечуватиме, якщо ми увімкнемо трансляцію пленарного засідання на вулицю. Усі згодні? На вулиці багато прихильників медичної реформи та скасування депутатської недоторканності. Я даю доручення Апарату Верховної Ради України увімкнути трансляцію пленарного засідання на вулицю.

Колеги, я хочу повідомити про порядок денний, узгоджений на сьогодні. Увага, колеги! У нас залишилося близько 100 поправок до законопроекту про медичну реформу. Це означає, що приблизно о 10.50-11.00 ми зможемо вийти на голосування щодо медичної реформи. Після цього маємо розглянути два супроводжуючих законопроекти: один – про внесення змін до Державного бюджету, щоб медична реформа могла запрацювати, другий – про підвищення доступності та якості медичного обслуговування в сільській місцевості. Думаю, що до 12 години ми зможемо їх розглянути, сподіваюся, за скороченою процедурою.

За моїм попереднім розрахунком, о 12.30 ми зможемо почати розгляд двох законопроектів про скасування депутатської недоторканності. Це законопроект депутатський і законопроект, внесений Президентом України, визначений як невідкладний. Ми матимемо змогу прийняти рішення щодо кожного з них і направити їх у Конституційний Суд. Я переконаний, що в залі є для цього політична воля.

Як мені відомо, скасування депутатської недоторканності підтримує фракція «Блок Петра Порошенка» (*Шум у залі*). Фракція «Народний фронт» прийняла рішення підтримати скасування депутатської недоторканності. Так, «Народний фронт»? (*Шум у залі*). Учора представник «Опозиційного блоку» також заявив з трибуни про підтримку. Зняття депутатської недоторканності підтримує і фракція «Самопоміч» (*Шум у залі*). Підтримує фракція «Батьківщина» і, наскільки мені відомо, Радикальна партія Олега Ляшка, а також позафракційні. Я переконаний, що ми сьогодні зможемо дати не просто позитивний, а дуже високий результат, близький до 300 голосів. Сподіваюся на консолідацію залу щодо цього питання. Розгляд відбудеться за повною процедурою. Внесення змін до Конституції вимагає розгляду за спеціальною процедурою.

Я передбачаю, що з 12.30 до 14 години – до обідньої перерви ми зможемо прийняти рішення щодо скасування депутатської недоторканності, але хочу вас попередити: вчора комітет прийняв рішення про те, що сьогодні ми повинні зняти з порядку денного старий законопроект про скасування недоторканності суддів та депутатів. Ми повинні зняти його з порядку денного одним голосуванням. Швидше за все, ми зможемо перейти до цього питання після обіду, а також розглянути законопроекти: [№ 1068](#), [№ 1068-1](#) та [№ 1068-2](#) щодо виборчого законодавства. Сподіваюся, ми проведемо сьогодні ґрунтовне (*Шум у залі*) обговорення. Я не знаю, чи встигнемо розглянути кодекси. Думаю, що зможемо, а зал уже визначатиметься, яке рішення прийняти. Я вважаю перехід до виборчої реформи важливим сигналом і для суспільства, і для народних депутатів. Такий наш порядок денний – амбітний, але я впевнений, що ми зможемо його успішно розглянути.

Переходимо до першого питання порядку денного – продовження розгляду поправок до проекту Закону «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» ([№ 6327](#)). Учора ми завершили дискусію розглядом поправки... Пані Ірино, нагадайте, якою поправкою ми завершили. Поправка 800.

Слово для виступу просить Мусій. Прошу увімкнути мікрофон народного депутата Мусія. Назвіть номер поправки, щодо якої виступатимете.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одноmandatний виборчий округ № 124, Львівська область, самовисуванець). Шановний пане Голово, це поправка 800. Ми вчора голосували поправку 788 і не підтвердили її. Поправки 789 і 790 абсолютно аналогічні поправці 788, лише внесені іншими народними депутатами. Я прошу поправки 789 і 790, враховані комітетом, також поставити на голосування для підтвердження, тому що вони стосуються застосування клінічних настанов і адаптованих клінічних настанов, необхідних для здійснення лікарської діяльності. Щоб підтвердити позицію залу, треба всі три поправки голосувати одночасно. Я не знаю, чи дозволено це процедурою, але ви можете ставити на голосування для підтвердження поправки 789 і 790 по черзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Кожну поправку маємо голосувати окремо.

Слово представнику комітету Ірині Сисоєнко. Прокоментуйте, будь ласка, пропозицію Мусія.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго ранку, шановні колеги! Ми продовжуємо розгляд законопроекту про медичну реформу. Поправки, на яких наполягає депутат, враховані комітетом. Ідеться про виключення з тексту законопроекту норми про обов'язковість визнання клінічних настанов, тому що в усьому світі клінічні настанови не є обов'язковими. Вони можуть бути дуже авторитетними, рекомендованими для використання міністерствами охорони здоров'я різних країн, але ніколи не затверджуватися ними.

Не є винятком існування кількох клінічних настанов з одного питання, розроблених різними авторитетними авторами. Було б дуже дивно, якби, скажімо, англійська настанова, необов'язкова для англійців, раптом стала обов'язковою для українців. Виходячи з положення і суті даного законопроекту, комітет ухвалив рішення виключити норму про обов'язковість клінічних настанов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Мусія. Спочатку поправку 789, враховану комітетом, для підтвердження. Комітет просить підтримати. Прошу визначатися.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 790 для підтвердження. Комітет врахував її та просить підтримати. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 122.

Рішення не прийнято.

Увімкніть мікрофон Юлії Тимошенко, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі, я прошу поставити на голосування поправку 791 для підтвердження, але хочу сказати, що медична реформа, як її називають, є величезною медичною аферою, спрямованою проти українців. Річ у тім, що єдина суть цієї реформи полягає в тому, що з усіх бюджетів – сільських, селищних, районних, міських, обласних – забирають усі видатки на охорону здоров'я. Якщо багато років громади зберігали свої ФАПи, лікарні, лікарів, медичний персонал і не давали можливості закрити, знищити, скоротити, то тепер створюється корупційна годівниця в центрі новим спеціальним центральним органом виконавчої влади, куди надходитиме 102 мільярди гривень з усіх громад на охорону здоров'я. Фінансуватися лікарні не будуть і зникатимуть разом з лікарями та медичним персоналом.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пані Ірино, прокоментуйте, будь ласка, поправку вашу, Оксани Продан і пана Яриніча, яка ставитиметься на голосування для підтвердження.

СИСОЄНКО І.В. Шановні колеги! Шановні громадяни, які нас слухають та дивляться! Зазначене щойно не відповідає суті та змісту законопроекту. Хочу ще раз наголосити на тому, що метою законопроекту є не формування фінансових потоків до обласних, міських, районних бюджетів, де потім ними розпоряджатимуться чиновники й депутати, але вже іншого рівня, і не буде гарантії, що саме місцеві депутати дбатимуть про здоров'я і життя людей, а всі кошти, виділені державою, будуть спрямовувати виключно в медичні заклади. Щоб гарантувати право на захист здоров'я і життя людей, безпосередньо держава має направляти напряму, в кожную лікарню, куди звертається пацієнт, кошти на оплату медичних послуг, лікарських засобів, не даючи можливості красти на місцях депутатам або чиновникам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення поправки.

Шановні колеги, пані Тимошенко просить поставити на голосування поправку 791 для підтвердження. Комітет підтримав і просить голосувати «за». Шановні колеги, прошу визначитися.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

На жаль, не підтримано вашу поправку, шановні члени комітету (*Шум у залі*).

Увімкніть мікрофон пані Тимошенко. Прошу.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я звертаюся до всієї України з повідомленням про те, що внаслідок цієї медичної реформи відбудеться суттєве скорочення всієї мережі лікувальних закладів, ФАПів у сільській місцевості, медичних працівників, лікарів. Це буде, по суті, зачистка, як мінімум 30 відсотків працівників галузі охорони здоров'я.

Учора відбувся великий форум медичних працівників, на якому зібралось більше 1200 лікарів з усіх регіонів України. Вони виступили радикально проти так званої медичної афери, звернулися до Президента, уряду, парламенту з категоричною вимогою не голосувати за цю медичну реформу, тому що це буде реальне знищення лікувальної мережі країни, люди залишаться без медичних послуг. Я прошу поставити на голосування поправку 796 для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування для підтвердження поправка 796, яку комітет просить підтримати. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

На жаль, поправку не підтримано.

Наступна поправка 792, яку комітет підтримав. Народний депутат Мусій вимагає слова. Пані Ірино, дайте коментар щодо цих двох позицій.

Поправка 792. Слово надається Мусію.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! Ви не підтримали поправку 791, але насправді там три поправки різних авторів – ще 792 і 793. Прошу головуючу звернути увагу: це абсолютно однакові поправки, тому аналогічну поправку також треба поставити на голосування для підтвердження. Вона стосується розроблення і затвердження клінічних настанов, які затверджуються Міністерством охорони здоров'я. Якщо ми не приймемо цю поправку, хто буде затверджувати клінічні настанови? Поясніть, пані доповідачко, хто в Україні, з вашої професійної точки зору, мав би затверджувати клінічні настанови, якщо ви проти цієї поправки?

Стосовно вашої репліки щодо централізації коштів. Насправді централізація коштів – це... Шановні мажоритарники, ви можете на округи не повертатися, якщо політик розповідає, що треба забрати кошти з ваших лікарень, амбулаторій. Вам робити на округах буде абсолютно нічого, якщо ви проголосуєте за цю медичну реформу. Будь ласка, поставте поправку на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Поправки 792, 793. Пані Ірино, ви хотіли прокоментувати. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Шановний колего, хочу зазначити, що ви маєте дбати не про інтереси народних депутатів. Ми всі маємо дбати насамперед про інтереси громадян, які живуть у ваших округах. Те, що оплата всіх медичних послуг, за якими люди звертаються в районні, міські чи обласні лікарні, у ФАПі чи амбулаторії сімейної медицини, буде за договорами йти напяму з державного бюджету – це на

користь і в інтересах громадян, які проживають в мажоритарних округах. Тому прошу: думайте про людей, які обрали вас до Верховної Ради.

Щодо суті законопроекту. Там жодного слова про закриття лікарень чи скорочення медичних працівників. Це не відповідає дійсності. Навпаки, цим законопроектом встановлюється базовий коефіцієнт, який має стати основою для формування фонду оплати праці, він має бути не менше 250 відсотків, помножених на середню заробітну плату по Україні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, голосуємо поправку 792. Комітет її врахував і просить підтримати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято. Поправку не підтримано.

Поправка 793 Дубіля, Шкрум і Євтушка, яку Мусій так само вимагає поставити на голосування для підтвердження. Прошу проголосувати.

«За» – 104.

Шановні колеги, рухаємося далі. Поправка... *(Шум у залі)*. Яка? Увімкніть мікрофон Тимошенко, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 799. Хочу зазначити, що в законопроекті прямо не виписано, що будуть скорочуватися сільські, міські чи районні заклади охорони здоров'я, але грошей, що виділятимуться за цією, так би мовити, медичною реформою, буде принаймні в 2,5 разу менше, ніж треба для фінансування всієї галузі.

Не секрет, що всі сільські, районні, міські, обласні заклади охорони здоров'я дофінансовувалися з бюджетів громад. Ці гроші завжди витрачалися пріоритетно. Тепер у громад не буде такого права, і фінансування закритих закладів охорони здоров'я на совісті тих, хто проголосує.

ГОЛОВУЮЧА. Відповідь від Сисоєнко.

СИСОЄНКО І.В. Нормою законопроекту чітко передбачено, що уряд разом з Верховною Радою України і народними депутатами має впливати на те, щоб видатки на державну програму медичних гарантій щороку були не менше 5 відсотків від ВВП. Коли Верховна Рада й уряд виконуватимуть цю норму, то коштів на те, щоб люди відчули, що реально держава оплачує медичну допомогу, буде достатньо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

На вимогу пані Тимошенко ставлю на голосування поправку 799 для підтвердження. Комітет просить проголосувати «за».

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 810 Мусія.

Шановний пане Мусій, ми вже минули поправку 796, проголосували щодо її підтвердження на вимогу пані Тимошенко.

Я знову надаю слово пані Тимошенко. Поправка 805. Слідкуйте, будь ласка, за ходом голосування.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 805. Повторюю: медична афера, яку намагаються здійснити в парламенті, по суті, залишить за межею отримання медичних послуг щонайменше 60 відсотків громадян, які за висновками Організації Об'єднаних Націй знаходяться в Україні за межею бідності. Грошей, які забиратимуться з місцевих бюджетів, щоб створювати корупційну годівницю в центрі, не вистачить, аби повною мірою профінансувати систему охорони здоров'я для всіх людей.

Це означає, що де-факто медицина для людей стане платною з їхніх кишень, і очевидно, що люди цього не потягнуть. Смертність у країні багатократно збільшиться. Не голосуйте за... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Сисоєнко, ваш коментар.

СИСОЄНКО І.В. Щодо поправки, яка ставиться на голосування для підтвердження, хочу зазначити, що вона важлива для суті законопроекту. Даною поправкою, крім збільшення фінансування з державного бюджету, дуже чітко визначено права пацієнтів.

Звертаю увагу на те, що крім державного бюджету право на фінансування додаткових медичних послуг, які не увійдуть до програми, матимуть органи місцевого самоврядування. Тобто з бюджетів розвитку місцеві бюджети зможуть фінансувати всі інші медичні послуги. Це зможуть робити, зокрема, страхові компанії, будь-які інші джерела фінансування. Це визначено нормою законопроекту. Прошу проголосувати за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Комітет просить проголосувати за поправку 805.

«За» – 95.

Поправку не підтримано.

Поправка 802 народного депутата Яриніча. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЯРИНІЧ К.В., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Насамперед звертаюся до вас, щоб ви не спекулювали тими речами, яких немає в законопроекті. Давайте вже, справді, обговорювати поправки, а не розповідати, що закриваються лікувальні заклади, тому що про це в законопроекті не йдеться і ніде не виписано. Я цілковито підтримую колегу Ірину Сисоєнко в тому, що дофінансування з місцевих бюджетів буде.

Повертаюся до поправок. Поправки 802, 803, 804 пов'язані між собою. Вони стосуються внесення змін до статті 18 Основ законодавства України про охорону здоров'я. Хочу прокоментувати ці три поправки одночасно. Прошу кожну поставити на голосування.

Цього року ми прийняли закон про автономізацію, яким внесли більшість коректних змін в Основи законодавства України про охорону здоров'я. Зараз намагаємося це зробити ще раз.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Яриніч.

Ставлю на голосування поправки Сисоєнко, Продан і Яриніча. Прошу підтримати.

«За» – 104.

Поправки не підтримано.

Пані Богомолець, поправку 807 Денісової відхилено. Ви не можете брати слово, ви не автор поправки.

Наступна поправка 808 (*Шум у залі*). Добре, я вже оголосила поправку 808.

Поправка 807. Я ж її оголосила щойно, Сергію. Пані Тимошенко просить слова. Соболев просить слова.

Поправка 808, врахована комітетом.

Поправки 806, 808. Оголосіть одразу обидві.

Пане Соболев, дві поправки – 806 і 808. Прошу.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Я звертаюся до колеги Людмили Денісової. Це саме та поправка, яку комітет, на жаль, відхилив. Це поправка про запровадження страхової медицини. Є аналогічна моя поправка, у якій я пропонував запровадити страхову медицину із прийняттям закону до 2019 року. На жаль, комітет відмовився навіть згадувати про страхову медицину.

Поправкою 808 пропонується виключити абзац, у якому є хоч якийсь натяк на страхову медицину. Моя пропозиція – не підтримувати.

Я пропоную підтримати поправку Денісової, яка співзвучна з моєю поправкою, про запровадження системи державного медичного страхування з 2019 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ішлося про поправки 806, 808 (*Шум у залі*). Денісової немає в залі. Поправка 807. Перепрошую, пані Денісова за хлопцями. Ви в нас така тендітна жінка, що вас не видно за хлопцями, які стали перед вами.

Зараз на вимогу Соболева я поставлю на голосування поправки 806 і 808 для підтвердження. Потім надам слово автору поправки.

Поправка 806. Комітет просить проголосувати «за».

«За» – 116.

Поправку не підтримано.

Поправка 808. Ставлю на голосування для підтвердження. Прошу голосувати. Комітет просить підтримати.

«За» – 109.

Поправку не підтримано.

Увімкніть мікрофон пані Денісової – автора поправки 807, відхиленої комітетом.

ДЕНІСОВА Л.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, я дуже прошу вас підтримати дану поправку. Чи вважатиметься реформа проведеною тоді, коли буде запроваджено державне медичне страхування? У «Прикінцевих та перехідних положеннях» є норма про внесення урядом пропозицій. На сьогодні комітет розглянув багато законопроектів. Наприклад, законопроект [№ 4981](#), де я теж є автором.

Прошу підтримати, щоб у 2019 році реформа, запропонована урядом, з нашою підтримкою загальнообов'язкового державного медичного страхування запрацювала в повному обсязі. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Позиція комітету, чому не підтримали цю поправку. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Хочу зазначити, що у «Прикінцевих та перехідних положеннях» чітко визначено: доручити Кабінету Міністрів України опрацювати питання щодо запровадження загальнообов'язкового соціального медичного страхування. Тобто законопроектом передбачено пряме доручення Кабінету Міністрів України (*Шум у залі*).

У законопроекті йдеться про те, щоб кошти, які стягуються із платників податків, нарешті почати використовувати саме на оплату медичних послуг. Давайте спочатку ефективно, в інтересах людей використовувати зібране у вигляді податків зараз, а наступним кроком будемо думати, як збирати додаткові податки на загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Колеги, прошу визначатися щодо поправки 807 пані Денісової (*Шум у залі*). Пане Мусій, коли ваші поправки оголошують, хтось кричить? Усі ж уважно вас слухають. Зал об'єднався навколо поправки Денісової. Можна за неї проголосувати чи ні? Дякую.

Голосуємо поправку 807 пані Денісової. Прошу визначатися.

«За» – 119.

Поправку не підтримано.

Наступна... (*Шум у залі*). Я не можу повертатися до поправок.

Наступна поправка 809. Пане Яриніч, прошу.

ЯРИНІЧ К.В. Шановні колеги, я прошу зафіксувати: поправки 809, 811, 812, 813, 814, 816, 821, 823, 825 стосуються запропонованих у законопроекті змін до статті 35¹ Основ законодавства України про охорону здоров'я, якими регулюється порядок надання первинної медичної допомоги. На мою думку, стаття 35¹ у чинній редакції чітко виписана, хоча окремі аспекти потребують доопрацювання, що може бути здійснено додатковою постановою Кабінету Міністрів або ж підзаконними актами. Прошу поставити кожен поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, пропоную зробити таким чином. Оголошено блок поправок. Я по черзі ставитиму їх на голосування, потім повернемося до поправки 810 пана Мусія.

Ставлю на голосування всі поправки пана Яриніча, а також пані Продан і Сисоєнко, що так само стосуються страхування.

Поправка 809. Прошу визначатися.

«За» – 115.

Не вистачило голосів.

Поправка 811 Яриніча. Прошу визначатися.

«За» – 102.

Поправку не прийнято.

Поправка 812.

«За» – 92.

Не вистачило голосів.

Поправка 813. Відмініть голосування. Ви озвучили блок поправок. Якщо ви хочете називати їх по черзі, тоді я повертаюся до поправки 810, а потім розпочну з поправки 813.

Шановні колеги, поправка 810. Увімкніть мікрофон Мусія, будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановна пані головуєча, я прошу поставити на голосування поправку 810, тому що вона стосується надання первинної медичної допомоги в розумінні цього законопроекту.

Хочу звернути вашу увагу: ви не надали мені слова щодо попередніх поправок 796, 797, 798. Це три поправки різних авторів, але вони однакові.

ГОЛОВУЮЧА. Перепрошую, поправку 796 двічі ставили на голосування для підтвердження на вимогу пані Тимошенко, шановний пане Мусій.

МУСІЙ О.С. Але поправки 797 і 798 пов'язані між собою. Це однакові поправки. Подивіться, будь ласка, вони різних авторів, але однакові. Одну поправку ми відхилили, а дві залишилися. Їх треба ставити на голосування три разом. Я прошу повернутися до поправок, бо вони однаковісінькі. Зверніть на це увагу і поверніться ще до двох поправок – 797 і 798.

А зараз попрошу поставити на голосування поправку 810.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, озвучено поправку 810. Зараз ми будемо її голосувати.

Ми не можемо безкінечно повертатися до поправок, які вже розглянули. Пані Тимошенко озвучила поправку 796, ви піднімали руку. До поправок 796, 797, 798, які ми проголосували, повертатися не будемо. Поправка 810 Мусія. Прошу голосувати.

«За» – 71.

Вашу поправку не підтримано.

Поправка 813 пана Яриніча. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЯРИНІЧ К.В. Шановні колеги, чинною редакцією Основ законодавства України про охорону здоров'я вже деталізовано перелік

закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу. Уточнюється також, що її можуть надавати фізичні особи – підприємці. Я вважаю, що немає потреби вносити зміни до відповідної статті та розширювати перелік надавачів послуг на рівні первинної медичної допомоги. Технічні питання щодо того, хто повинен забезпечувати надання первинної медичної допомоги мають бути врегульовані ліцензійними умовами. Ми знову втручаємося в Основи законодавства України про охорону здоров'я. Я прошу поставити на голосування та підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Пане Яриніч, ми можемо ставити на голосування поправки по черзі – 813, 814, 816 без ваших коментарів? Можемо.

Колеги давайте проголосуємо поправку 813 народного депутата Яриніча. Прошу голосувати.

«За» – 72.

Поправку не підтримано.

Поправка 814. Вимагаєте слова? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Яриніча.

ЯРИНІЧ К.В. Шановні колеги, у законопроекті запропоновано визначити, що «первинна медична допомога безпосередньо надається лікарем з надання первинної медичної допомоги». Відповідно до визначення медичної допомоги, вона надається професійно підготовленими медичними працівниками, і не лише лікарями. Зважте на це зауваження. Крім того, не зовсім зрозуміло, чи лікар з надання медичної допомоги – це окрема лікарська спеціальність, чи належать до лікарської спеціальності сімейні лікарі.

На мою думку, запропоноване положення є невдалим і не узгоджується із загальним положенням Основ законодавства України про охорону здоров'я. Прошу поставити цю поправку на голосування і підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 814. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 82.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 816. Пане Яриніч, давайте голосувати.

Поправку 815 Москаленка враховано частково.

Увімкніть мікрофон пані Тимошенко, будь ласка. Вона вимагає підтвердження.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Я хочу звернути увагу на те, що зараз розглядається так звана медична реформа, яка насправді є медичною аферою. У залі немає депутатів, не прийнято поправок, якими передбачено запровадження державної страхової медицини, не пройшла поправка щодо відрахування 7 відсотків ВВП на медицину, поправка про те, щоб залишити гроші на утримання системи охорони здоров'я в місцевих бюджетах. Цьому залу, крім корупції, нічого не потрібно.

Від імені фракції «Батьківщина» заявляю, що ми відмовляємося від усіх наших поправок, від усіх наших виступів і реплік та вимагаємо негайно перейти до розгляду законопроектів про скасування недоторканності. Медична афера пройде в цьому продажному залі, але питання про недоторканність треба розглядати негайно, тому що люди стоять на площі і чекають. Знімайте з народних депутатів недоторканність.

ПАРУБІЙ А.В. Пані Ірино, прокоментуйте, будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Я хочу сказати, що парламент повинен не лише розповідати, якою має бути медицина. Політичні сили, йдучи на вибори, мають не лише обіцяти приймати закони для побудови європейських стандартів медичної допомоги в нашій державі. Нарешті настав час перейти від слів до діла. Комітет наполягає на тому, що чинна редакція даного законопроекту – це, по суті, механізм реалізації норми Конституції України про безоплатну для людей і оплатну з боку держави медичну допомогу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Заради справедливості хочу сказати, що депутати в залі є. Ми плавно підходимо до голосування, тому прошу всіх за 10 хвилин повернутися до сесійного залу.

Ставлю на голосування поправку 815 для підтвердження. Прошу голосувати «за». Покажемо нашу мобілізацію. Комітет просить підтримати.

«За» – 94.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 817. Матківський вимагає слова. Будь ласка.

МАТКІВСЬКИЙ Б.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 121, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня! Виборчий округ № 121, «Народний контроль». Моя поправка стосується саме первинної медичної допомоги на селі. Ви знаєте, ця медична реформа стосуватиметься найбільше села, тому що на селі її якраз і не буде. Прошу поставити поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Голосуємо поправку 817. Це не підтвердження, просто голосуємо за чи проти поправки, комітет її відхилив.

«За» – 75.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 828. Увімкніть мікрофон Мусія, будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! Прошу звернути увагу на те, що прийняття цієї поправки, врахованої комітетом, призведе до розголошення персональних даних пацієнтів. Насправді бази даних абсолютно не захищені. Те, що зараз робить Міністерство охорони здоров'я – експеримент із базами даних – призведе до відкритого шантажу, зокрема народних депутатів, через величезний ризик розголошення персональних даних. Тому таку поправку враховувати категорично не можна, її краще залишити в редакції, запропонованій урядом. Прошу поставити на голосування саме для підтвердження враховану комітетом поправку, і голосувати або жовтими, або червоними кнопками.

Що стосується загалом так званої псевдомедичної псевдореформи, я привертаю увагу мажоритарних депутатів: завтра вас люди не пустять до себе на округи. Те, що сказала доповідачка, стосується

саме людей, а не народних депутатів, тому що все населення України приїде сюди з протестом проти закриття ФАПів та дільничних лікарень. Поправку – на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Ставлю на голосування поправку 828 для підтвердження на вимогу Мусія. Колеги, комітет просить підтримати цю поправку. Прошу голосувати «за».

«За» – 104.

Поправка 818.

Володимир Михайлович Литвин вимагає слова. Володимире Михайловичу, це поправка Москаленка, вона врахована частково. Будь ласка, вам слово.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Дякую. Я дуже уважно читаю всі поправки і третій день працюю в сесійному залі. Це перше.

Друге. Я відгукуюсь на палкий заклик доповідачки дбати про людей. Я впевнений, що багато депутатів думає про людей, і, буває, вони знають, що говорити про законопроект.

Третє. Прочитайте проект закону про Державний бюджет і побачите, що в ньому пропонується робити з медичною субвенцією.

Четверте. Я пропоную вам прочитати також, як використовувалися кошти на державні закупівлі медичних препаратів. Висновок Рахункової палати: це, як мінімум, службова недбалість, а за великим рахунком, злочин. Треба спочатку розібратися з цими керівниками, а вже потім говорити про реформи.

Прошу поставити дану поправку на голосування для підтримки в повному обсязі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 818 на вимогу пана Литвина ставиться на голосування в повному обсязі, тому що комітет врахував її частково. Прошу визначатися.

«За» – 86.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 821. Народний депутат Яриніч наполягає.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон народного депутата Яриніча, він представить поправку 821.

Шановні колеги, відійдіть, будь ласка, від робочого місця народного депутата Яриніча, щоб ми його бачили.

ЯРИНІЧ К.В. Поправка 821. Шановні колеги, я знову повертаюся до Основ законодавства України про охорону здоров'я. Статтею 38 визнається право пацієнта вільно обирати лікаря і заклад охорони здоров'я. Крім того, відповідно до чинної редакції статті 35¹ пацієнту вже надано право обирати лікаря в порядку, встановленому МОЗ. У зв'язку з цим я не бачу потреби знову вносити зміни у відповідні положення. Прошу поставити поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 821 ставиться на голосування. Прошу визначатися.

«За» – 73.

Поправку не підтримано.

Поправка 825. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Яриніча.

ЯРИНІЧ К.В. Шановні колеги, у законопроекті пропонується визначити, що первинна медична допомога може надаватися амбулаторно чи за місцем проживання пацієнта. На мою думку, така норма є технічною і переобтяжує законопроект зайвими деталями. Знову намагаємося скоригувати Основи законодавства України про охорону здоров'я. Цього не треба робити, там усе чітко виписано. Якщо в нас є бажання внести хаос, то ми можемо це зробити. Якщо в нас є бажання просто скорелювати один законопроект з іншим, це можна зробити підзаконними актами.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 825.

«За» – 83.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 835 народного депутата Соболева. Не наполягає. Дякую.

Поправка 828 щодо підтвердження. Увімкніть мікрофон народного депутата Богомолець.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Даний законопроект, замість того, щоб зробити медицину доступною для людей, у яких немає грошей, перетворює її на доступну лише для багатих і легалізує співоплату. Для людей, які не мають грошей, буде можливість лише отримати безкоштовне знеболення перед смертю. Законопроект цілковито антинародний. Його прийняття, крім того, що забере гроші у громад, ще й призведе до закриття лікарень і скорочення медичних працівників. Дана поправка, яку я прошу проголосувати щодо підтвердження, ще й відкриває персональні дані всіх, хто проходить лікування. Прошу поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Ставлю на голосування поправку 828 для підтвердження на вимогу пані Богомолець.

«За» – 120.

Поправка не набрала потрібної кількості голосів.

Народний депутат Помазанов, автор поправок 829, 830, 831, просить 1 хвилину, щоб озвучити їх. Прошу.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Шановні колеги, ми вже третій день спостерігаємо, як парламент у повному чи неповному складі намагається все ж таки прийняти те, що ми називаємо медичною реформою. Можна говорити про плюси і мінуси законопроекту, але ми бачимо, що за ці три дні розбалансовано навіть те, що намагався зробити комітет.

Хочу поставити одне просте запитання. Чи розв'яже прийняття цього законопроекту нагальні проблеми громадян: лікування за кордоном, лікування важкохворих дітей, важкохворих людей, які потребують невідкладної допомоги? Змушений констатувати: ні, на

жаль, він не розв'яже їхніх проблем. Ми пам'ятаємо, як нещодавно голосували законопроект про внесення змін до Державного бюджету на поточний рік. Разом з Антоном Яценком ми вносили поправки щодо збільшення фінансування на лікування дітей, зокрема за кордоном, які, на жаль, були підтримані лише частково. Наразі внесено лише два законопроекти – № 7135 і № 7135-1...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд. Немає репліки, пане Яценко. Ваше прізвище назвали в позитивному контексті. Вас похвалили, не лаяли.

ПОМАЗАНОВ А.В. Колеги, у мене є ще дві поправки, я не буду на кожній наполягати, але хвилину хоча б дайте договорити.

У парламенті зареєстровано два законопроекти – [№ 7135](#) і [№ 7135-1](#) «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» у частині забезпечення фінансування лікування важкохворих громадян». Це саме те, на що розраховують громадяни, які чекають термінових операцій, зокрема за кордоном. Це сотні громадян. Моїм законопроектом передбачено збільшення бюджету на поточний рік...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Коментар пані Сисоєнко. Будь ласка. І переходимо до голосування.

СИСОЄНКО І.В. Я повністю погоджуюся з тим, що в першу чергу в нашій державі ми маємо фінансувати і оплачувати надання медичної допомоги дітям. Саме тому в тексті законопроекту виписано пряму норму, що надання медичної допомоги дітям до 16 років відбуватиметься стовідсотково за кошти державного бюджету.

Щодо програми лікування за кордоном важкохворих людей. Звертаю вашу увагу на те, що потрібна поправка про внесення змін до Державного бюджету України. Ми всі разом підтримаємо вашу ініціативу про збільшення видатків державного бюджету на цю державну програму.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення. Голосуємо по черзі.

Поправка 829 Помазанова. Він просить не ставити її на голосування. Дякую за конструктив. Рухаємося далі, шановні колеги.

Поправку 838 враховано редакційно.

Мусій вимагає слова. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! Ця поправка стосується того, на що звернуло увагу Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради, зауваживши у своєму висновку, що прийняття законопроекту в такій редакції до другого читання без урахування повністю моєї поправки буде порушенням Закону «Про ціни і ціноутворення». Виникне протиріччя між законами. Якщо ми врахуємо поправку повністю, закон не буде порушено.

Може, краще підемо шляхом законодавства і врахуємо висновок Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради? Це стосується виключно технічних норм. Прошу підтримати поправку повністю, а не редакційно, як врахував комітет.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 838, яку комітет врахував редакційно. Голосуємо.

«За» – 65.

Голосів недостатньо.

Народний депутат Богомолець просить поставити на голосування для підтвердження поправку 833, яку комітет підтримав.

Увімкніть мікрофон Богомолець.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги! Ще раз наголошую, що прийняття законопроекту погіршить ситуацію в галузі охорони здоров'я. Медицина стане доступною лише для тих, у кого є гроші. Цей законопроект – для багатих про легалізацію співоплати. Натомість ми не запроваджуємо обов'язкове медичне страхування, що дало б можливість надавати справедливу допомогу, на чому наголошує експертна спільнота.

Учора профспілки всієї України – профспілки медичні, профспілки швидкої допомоги – виступили з категоричною непідтримкою даного законопроекту, натомість підтримали інші законопроекти і реформування галузі, але не таким чином. Прошу поставити поправку комітету на голосування щодо підтвердження.

ГОЛОВУЮЧА. Голова комітету просить поставити поправку на голосування для підтвердження. Я спочатку дам можливість комітету висловити свою позицію, а потім поставлю на голосування ваше прохання як голови комітету.

СИСОЄНКО І.В. Шановні громадяни, дуже дивним виглядає те, як голова Комітету з питань охорони здоров'я збиває принципово важливі для законопроекту поправки, сформовані за рішенням комітету. Я наполягаю на важливості цієї норми, прошу підтримати цю поправку.

Ще раз наголошую для всіх, хто нас слухає та дивиться: даним законопроектом сформовано механізм зі стовідсотковою оплатою медичних послуг за кошти державного бюджету. Усе інше не відповідає дійсності.

ГОЛОВУЮЧА. На вимогу голови комітету ставлю на голосування поправку 833, підтриману комітетом, для підтвердження. Прошу підтримати.

«За» – 129.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 847 Мусія. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! Звертаю вашу увагу на те, що моя позиція як професіонала, який працював у системі охорони здоров'я, на відміну від усіх інших, у тому числі й доповідачів законопроекту, які жодного дня не пропрацювали в системі охорони здоров'я, повністю збігається з розумінням, що охорона здоров'я – це система, а не якесь часткове регулювання того чи іншого процесу.

Саме тому програма державних гарантій має стосуватися громадського здоров'я і профілактики. Відхилення комітетом цієї поправки позбавить українців профілактики, територіальні громади – грошей, лікарів – заробітної плати, призведе до скорочення та закриття половини закладів охорони здоров'я. Медична допомога стане абсолютно недоступною для українців. Відсутність цієї поправки позбавить можливості здійснення профілактики за державний кошт. Це буде додаткове навантаження на кишені громадян.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 847 Мусія.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 851.

Поправка 852.

Поправка 854.

Поправка 856.

Поправка 857 (*Шум у залі*).

Увімкніть мікрофон Яриніча, будь ласка.

ЯРИНІЧ К.В. Колеги, щодо поправки 859. Пропоную в розділі «Прикінцеві та перехідні положення» надати Кабінету Міністрів України не тримісячний строк, як виписано, а місячний строк, тому що ми повинні негайно щось виправити в системі охорони здоров'я. Мої колеги, присутні в залі, кажуть, що вони лікарі. Я вас запевняю, що не тільки ви лікарі, не тільки ви переживаєте за охорону здоров'я. Казати, що ми погіршимо доступ до медичної допомоги... Якщо не приймемо цей законопроект, то, справді, погіршимо доступ до медицини.

Прошу поставити поправку 859 на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 859. Комітет її підтримав. Прошу голосувати. Ні, це не підтвердження! Відмініть голосування! Ви неправильно сформулювали. Це не підтвердження. Вашу поправку було відхилено.

Хто підтримує поправку Яриніча, прошу голосувати. Комітет її відхилив. Прошу голосувати. Автори поправок, коректно висловлюйте свою позицію.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 858. Ігор Шурма.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Поправка 858 стосується надання певних повноважень Міністерству охорони здоров'я, що дасть можливість уникнути низки корупційних ризиків.

Я звертаюся до громадян України. Ви повинні знати, як вас учора обдурили. У цьому залі було проголосовано низку пропозицій народних депутатів, підтриманих комітетом, що стосувалися ліквідації основних понять співоплати, а також гарантій заробітної плати лікарям. Крім того, щоб такий закон запрацював, треба виділити гроші, потрібно 5 відсотків внутрішнього валового продукту. Поправку відхилено.

Що це означає? Грошей немає, гарантії підвищення на 250 відсотків зарплати медикам немає, люди доплачуватимуть за надання медичних послуг. На цьому наполягали багато народних депутатів. Це була принципова позиція доповідачки, яка стверджувала, що доб'ється таких змін. Сьогодні вас обманюють. За це голосувати не можна, бо це антиконституційно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 858 комітетом відхилено. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 855. Увімкніть мікрофон Сергія Мельничука, будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Позафракційний. Шановні колеги і громадяни України! Нас і вас усіх «розвели»! У першому читанні цей законопроект пройшов обговорення у Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення. Залишилося опрацювати тільки питання запровадження державного соціального медичного страхування. Ось усе, що залишилося від медичного страхування, від тих телепередач, порівнянь тощо.

Що пропонується цим законопроектом? Позбавити всіх субвенцій. Учора доповідачка сказала, що всі витрати на комунальні

послуги, електроенергію здійснюватимуться з місцевих бюджетів. Саме до вас потім ми будемо направляти тисячі керівників медичних закладів. Вони підуть до вас і запитають, де гроші.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сисоєнко, 1 хвилина.

СИСОЄНКО І.В. Зазначу, що промовець є членом профільного Комітету з питань охорони здоров'я. Хоч ви й не брали участі в розгляді законопроекту в комітеті, його доопрацьовано саме в Комітеті з питань охорони здоров'я. Це перше.

Друге. Стосовно медичної субвенції та видатків на комунальні послуги. Це було рішення Верховної Ради України, прийняте минулого року під час голосування Державного бюджету. Я особисто повністю підтримую те, що саме держава має фінансувати комунальні послуги медичних закладів. Я виступала на цю тему, вносила поправки під час голосування за ці зміни. Продовжую наполягати на тому, що треба повернути державне фінансування цих важливих видатків, щоб не перевантажувати місцеві бюджети, які не мають коштів на утримання медичних закладів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправки 853, 854. Увімкніть мікрофон Мусія.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! У мене залишиться одна поправка 856.

Щодо відхилених поправок 853, 854. Насправді, позавчора відбулася величезна маніпуляція. Рішенням комітету було відхилено норму про співоплату, яка була в редакції першого читання. Вчора через підтвердження поправок знову введено співоплату. Майте на увазі, якщо законопроект буде проголосовано з відхиленими поправками, які підтверджував пан Пинзеник, то буде введено співоплату за медичну допомогу.

Законопроект розбалансований. Він потребує не лише серйозного доопрацювання, в ідеалі він потребує заміни. За нього категорично не можна голосувати. Ви проголосуєте за додаткову співоплату медичної допомоги для громадян. Це ж ні в які рамки не влезить.

Щодо поправки 853, прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я згоден з вами, що коли ми розглядали поправки, як і в будь-якій великій реформі, відбулося розбалансування законопроекту. Визначений комітетом представник Ірина Сисоєнко перед голосуванням зачитає перелік поправок, до яких, як вона вважає, треба повернутися, щоб законопроект був збалансованим. Ми ці поправки підтримаємо і перейдемо до прийняття закону. Як мені відомо, комітет працює над тим, щоб правильно визначити, які поправки є ключовими, щоб законопроект не був розбалансованим.

Я поставлю на голосування поправку 855 для підтвердження. Комітет просить її підтримати. Прошу голосувати. Прошу підтримати. Залишилося 15 поправок, за 5-7 хвилин ми перейдемо до прийняття рішення. Прошу всіх зайти до залу.

«За» – 150.

Рішення не прийнято.

Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування поправку 853 Мусія, яка відхилена комітетом. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Поправку 854 відхилено комітетом, але Мусій просить її підтримати. Прошу голосувати. Прошу визначатися.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 856 Мусія.

Поправка 867. Підготуватися Березенку. Колеги, запросіть усіх до залу.

Будь ласка, пане Мусій. Поправка 856.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати! Я прошу уваги, це остання моя поправка, останнє слово, можна так сказати, перед «розстрілом української медицини» і початком геноциду української нації із запровадженням цієї псевдореформи від абсолютних непрофесіоналів з Міністерства охорони здоров'я. Дуже прошу добре подумати перед тим, як натиснути зелені кнопки за псевдореформу. Реформою це й не пахне. Я закликаю радіослухачів і тих, хто дивиться трансляцію із залу, подивитися, які фракції (якщо, не дай Боже, ця псевдореформа пройде) голосуватимуть.

Мають намір голосувати фракції «Народний фронт», БПП і «Самопоміч». Це ті люди, які хочуть знищити половину українського народу через медичну псевдореформу. Подумайте перед тим, як наступного разу підете на вибори, за кого голосуватимете, якщо ви не зможете навіть дійти до медичних працівників, до лікарень, які будуть знищені.

Прошу поставити на голосування поправку 856.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 856 Мусія. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Поправка 857. Увімкніть мікрофон Сергія Березенка.

БЕРЕЗЕНКО С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Поправку, яку я хочу озвучити, прошу долучити до тих, які ми будемо називати наприкінці, як формуючі в законопроекті. Була широка дискусія з приводу того, чи зможемо ми запустити первинну ланку з 1 січня 2018 року. Ми досягли компромісу з Кабміном, що матимемо ще до двох років перехідного періоду, коли фінансування буде і за рахунок субвенцій, і за рахунок нової моделі. Ця поправка – компроміс для залу.

Доповнити пункт 2 Розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» другим реченням такого змісту: «Тимчасово, протягом 2018-2019 років, за рішенням Кабінету Міністрів України допускається фінансування надання первинної медичної допомоги комунальними закладами охорони здоров'я, що не уклали договорів про медичне обслуговування населення з уповноваженим органом, шляхом надання субвенцій з державного бюджету відповідним місцевим бюджетам. Умови, порядок та строки надання такої субвенції визначаються Кабінетом Міністрів».

Зараз не наполягаю, але наприкінці прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 859. Не наполягає.

Поправка 860. Не наполягає.

Поправка 872. Не наполягає.

Поправка 873. Не наполягає.

Поправка 879 (*Шум у залі*). Я перераховую, не реагуйте так емоційно. Спочатку – Ігор Шурма, потім – пані Оля.

Увімкніть мікрофон Шурми, будь ласка.

ШУРМА І.М. Я звертаюся до громадян України. Сьогодні вас обманюють. Дуже прикро, що це роблять люди, які асоціюють себе з Революцією Гідності. Для того, щоб такий закон запрацював і підвищувалася заробітна плата лікарів, потрібні гроші. Суму, рівнозначну 5 відсоткам ВВП, викреслено із законопроекту, грошей на підвищення зарплат не буде. Вам обіцяли, що буде ліквідовано співоплату та платні послуги в закладах охорони здоров'я. Цим законопроектом усе ліквідовано, а співоплата залишилася.

Звертаюся до пана Андрія Парубія. Відповідно до Закону «Про Регламент Верховної Ради України» голосування законопроекту в цілому не проводиться, якщо виникають суперечності та прогалини в законопроекті, які не дозволяють застосувати такий закон відповідно до норм Конституції. А запровадження платних послуг – це порушення статей 22, 49, 64 Конституції України. Законопроект антиконституційний.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть мікрофон Ольги Богомолець, будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги! Шановні українські громадяни! Я ще раз наголошую, що прийняття законопроекту призведе до закриття лікарень, до виїзду лікарів з України, їх уже виїхало 66 тисяч. У майбутньому утворяться черги на спеціалізовану консультацію. Співоплата, яка на сьогодні не озвучується, а це сотні тисяч гривень за операції, ляжуть на плечі соціально незахищених громадян. У законопроект повернули співоплату, яку ви, люди, у яких немає грошей, повинні платити.

Я вимагаю поставити на голосування поправку 875, яку було відхилено. Запропоновано застосовувати положення законопроекту лише на етапі до введення обов'язкового медичного страхування. Лише обов'язкове медичне страхування є правдивою реформою. Українська медична спільнота підтримує медичну реформу, але не таку антинародну, яка призведе до збільшення смертності, до того, що люди просто не зможуть отримувати допомогу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 875 народного депутата Богомолець. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

Прошу народних депутатів заходити до залу. Прошу голів фракцій запросити народних депутатів до залу.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 876.

Поправка 878.

Поправка 876. Богомолець. Будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, повторюю, що для соціально незахищених громадян, у яких немає грошей на співоплату, такий закон зробить медичну допомогу взагалі та лікування в лікарні недоступними. Наполягаю, що лише запровадження загальнообов'язкового медичного страхування дасть можливість створити соціально справедливу систему охорони здоров'я, захистити і лікарів, і українських пацієнтів від того свавілля, яке зараз відбувається.

Ще раз наголошую, що медичні профспілки всієї України, профспілки роботодавців, профспілки працівників швидкої допомоги не підтримують цей законопроект. Не можна нав'язувати людям те, що їм потрібно буде виконувати!

На вулицю вийшли 5 тисяч медиків, у Кабінет Міністрів передано 100 тисяч підписів людей, які не погоджуються з цим законопроектом, з вимогами поставити на голосування інші законопроекти, призначити легітимного міністра, тому що на сьогодні немає людини, яка несе юридичну відповідальність за все, що відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Ірина Сисоєнко. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Хочу зазначити, що все щойно сказане не відповідає суті й меті законопроекту. Я знаю, що багато медиків, звичайних лікарів, медсестер по всій Україні чекають на медичну реформу. В багатьох районних, міських, обласних лікарнях, там, де ми з народними депутатами перебували під час поїздок та обговорення медичної реформи, люди підтримують цей законопроект. Не підтримують лише керівники профспілок, які звикли формувати інтереси відповідно до позицій деяких політичних сил.

Я дуже прошу, щоб ці маніпуляції та страшилки не впливали на те, що має зробити парламент України – ухвалити нарешті медичну реформу, а не лише 26 років про неї розповідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино.

Ставлю на голосування поправку 876. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 110.

Рішення не прийнято.

Поправка 885. Увімкніть мікрофон Сергія Мельничука.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Позафракційний. Пане Голово, ви сказали, що будете оголошувати поправки, які треба врахувати. Зверніть увагу, якщо ви будете оголошувати поправки, щодо яких парламент проголосував проти, не підтвердив їх, ви маєте кожен поправку окремо ставити на голосування. В іншому разі ви порушите Регламент. Не ставте на голосування для підтвердження скопом усі поправки, які вже були відхилені, ви порушите Регламент. Ви розумієте, що цей законопроект доленосний для України? Він впливає на здоров'я нації!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

МЕЛЬНИЧУК С.П. Так, наполягаю, щоб законодавство України залишилося в чинній редакції, а далі ми розглянули законопроект [№ 7065](#), запропонований комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає на поправці 885.

Колеги, в нас залишилися поправки 888, 889, 893. Яка? Поправку 865 ми вже розглянули.

Колеги, поправка 893 була останньою, яку ми обговорювали. Таким чином, під час триденної важкої, непростой роботи ми розглянули проект Закону «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів». Можемо переходити до прийняття рішення. Запрошую всіх народних депутатів до залу. Представника комітету прошу підготуватися до останньої доповіді.

Колеги! Прошу заходити до залу, підготуватися до голосування. Поки депутати заходять, я зачитаю оголошення, яке надійшло до президії Верховної Ради України. Представника комітету прошу підготуватися до доповіді.

Оголошення. Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України та згідно з протоколом загальних зборів депутатської фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч» від 6 жовтня повідомляю про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч» народного депутата Веселової Наталії Василівни.

Пані Ірино, ви готові до доповіді? Будь ласка, 3 хвилини.

СИСОЄНКО І.В. Шановні колеги! Законопроект, який ми розглядали протягом трьох днів, має бути прийнято Верховною Радою в тій редакції, в якій він, справді, побудує ефективний механізм реалізації статті 49 Конституції України про безоплатну медичну допомогу. Нарешті має бути прийнято законодавство, що дасть можливість людям не лише в нормах закону чи Конституції чути про безоплатну медичну допомогу, якої в нашій державі немає, бо за все люди платять самостійно зі своїх кишень. Ми маємо, нарешті, прийняти закон, за яким будуть сформовані нові умови роботи наших медичних закладів.

Для того, щоб законопроект було прийнято ефективним та збалансованим, щоб кожна норма відповідала всьому тому, що ми

сформували разом з урядом, народними депутатами, Комітетом з питань охорони здоров'я, щоб внаслідок реалізації закон став добром для людей, я зачитаю поправки, визначені важливими рішенням Комітету з питань охорони здоров'я. Прошу вас підтримати їх під час голосування законопроекту.

Поправки 2, 8, 14, 22, 23, 24, 33, 89, 97, 105, 107, 122, 146, 147, 149, 150, 210, 213, 228, 270, 275, 291, 330, 358, 404, 424, 428, 479, 464, 486, 490, 513, 517, 518, 523, 547, 570, 572, 574, 617, 625, 630, 641, 642, 643, 644, 649, 664, 668, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 684, 697, 733, 737, 771, 775, 780, 788, 783, 790, 791, 793, 796, 799, 805.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

СИСОЄНКО І.В. Больше! Я пересчитываю поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 1 хвилину.

СИСОЄНКО І.В. Поправки 806, 808, 828, 833, 842, 855, 862, 867, 891. Це саме ті поправки, які визначені рішенням Комітету з питань охорони здоров'я такими, що мають сформувати якісний та ефективний законопроект для того, щоб він був не лише проголосованим папірцем, а став нарешті реальною реформою, яка запрацює в медичних закладах в інтересах пацієнтів та медичних працівників по всій Україні.

Звертаюся до головуючого з проханням, ставлячи на голосування законопроект, врахувати всі поправки, визначені рішенням Комітету з питань охорони здоров'я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*). Я озвучу вашу поправку, Березенко.

Колеги, прошу в такий відповідальний момент, коли ми переходимо до голосування, зайняти робочі місця. До Верховної Ради України прибув Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман. Привітаємо Гройсмана (*Оплески*).

Колеги, прошу підготуватися до голосування. Прошу зайняти робочі місця. Законопроект один із ключових для проведення реформи, від якої залежить доля мільйонів, тому прошу дуже відповідально

поставитися до голосування. Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування першу пропозицію – повернутися до поправок, оголошених з трибуни Верховної Ради України представником комітету під стенограму. Прошу народних депутатів підтримати комітет і реформу, повернутися до поправок, оголошених Іриною Сисоєнко.

Прошу проголосувати і підтримати. Кожен голос має значення, кожен голос має вагу. Голосуємо, колеги! Прошу підтримати.

«За» – 226 (*Шум у залі*).

Сконцентруйтесь, колеги. Зайдіть до залу, будь ласка. Займіть свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію підтвердити всі поправки, озвучені Іриною Сисоєнко, а також поправку, озвучену Сергієм Березенком під стенограму. Прошу сконцентруватися і підтвердити всі поправки, озвучені Іриною Сисоєнко, і поправку Сергія Березенка як компромісну. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів» ([№ 6327](#)) у другому читанні та в цілому з поправками, які були нами підтверджені, з поправкою, яку озвучив Березенко під стенограму, з техніко-юридичними правками. Колеги, прошу проголосувати і підтримати. Це історичне рішення. Підтримаємо медичну реформу.

«За» – 240.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Вітаю народних депутатів, вітаю комітет, який готував законопроект, Прем'єр-міністра України, весь уряд з тим великим, важким рішенням, до якого ми довго йшли. Я думаю, це ще один важливий приклад нашої роботи, нашої співпраці та великої перемоги.

Володимир Гройсман. Будь ласка, 1 хвилина.

ГРОЙСМАН В.Б., *Прем'єр-міністр України*. Вельмишановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні колеги народні депутати! У багатьох людей є велике бажання щось змінювати, а в деяких

одиниць є бажання щось критикувати. Наше завдання – зробити медицину такою, щоб вона була якісною для українських громадян. Ми могли нічого не робити і терпіти зубожіння українських лікарень. Сьогодні відповідально, спільними зусиллями ми починаємо важку працю для зміни медичної галузі в інтересах українських громадян та українських лікарів. Дякую вам.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Колеги, нагадаю: є ще два супроводжуваних законопроекти, які ми маємо проголосувати, про внесення змін до Бюджетного кодексу України. Прошу не розходитися, буде розгляд за скороченою процедурою. Ми маємо проголосувати зміни до бюджету.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів» ([№ 6604](#), [№ 6604-1](#)). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 180.

Рішення прийнято.

Хочу повідомити, що виникла проблема – не спрацювала картка Ірини Геращенко. Це плюс один голос. Не спрацювала картка Ірини Сисоєнко. Це плюс один голос. На жаль, так сталося. Я повідомляю, що Сисоєнко і Геращенко підтримують медичну реформу.

Запрошую до доповіді першого заступника міністра охорони здоров'я України Уляну Супрун. Пані Уляно, запрошую на найвищу трибуну держави.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова пані Уляну Супрун. Будь ласка.

СУПРУН У., перший заступник міністра охорони здоров'я України. Доброго дня! Насамперед хочу подякувати народним депутатам за підтримку медичної реформи. Ціла країна чекає на медичну реформу. Дякую вам за підтримку і співпрацю.

Законопроект № 6604 технічний, його прийняття потрібне для реалізації прийнятого законопроекту № 6327. Передбачено внесення трьох головних змін до Бюджетного кодексу, необхідних для реалізації фінансування реформи охорони здоров'я.

Перша. Буде реалізовано принцип «гроші йдуть за пацієнтом». Відтепер медичні заклади, з якими укладено договори про надання послуг пацієнтам, отримуватимуть кошти за надані медичні послуги напряму з державного бюджету без посередників. Це сприятиме конкуренції. Медичні заклади, що надають якісні послуги, отримуватимуть кошти на розвиток, захист від ручного керування фінансами в регіонах, забезпечення лікарів гідною офіційною зарплатою.

Друга. Чітко фіксується роль державного та місцевих бюджетів у системі охорони здоров'я. Державний бюджет забезпечуватиме оплату медичних послуг за програмами медичних гарантій, а місцеві бюджети зможуть підтримувати та розвивати комунальні заклади охорони здоров'я, реалізовувати місцеві програми охорони здоров'я. Розведення бюджетних витрат допоможе місцевій владі зосередитися на сфері своєї компетенції, інвестиціях у свої лікарні, залучення фахових кадрів до своєї громади і розвитку транспортної інфраструктури для кращого доступу пацієнтів до медичних закладів.

Третя. Забезпечується перехідний період змін у системі фінансування. З 2018 року принцип «гроші йдуть за пацієнтом» запрацює на первинній ланці. Протягом 2018-2019 років медична допомога на вторинному, третинному рівнях фінансуватиметься через медичну субвенцію, а з 2020 року медична допомога всіх рівнів перейде на принцип «гроші йдуть за пацієнтом» та на оплату медичних послуг. Дворічний підготовчий період дасть можливість провести зміни в галузі без шоків.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Уляно. Хочу сказати пану Абдулліну, що це сесійний зал вимагав скороченої процедури, а пані

Уляна не представляє ні комітет, ні сесійний зал. Вона представляє міністерство. Пані Уляно, прошу повернутися на своє місце.

Для доповіді альтернативного законопроекту № 6604-1 запрошую народного депутата Віктора Михайловича Пинзеніка.

Дякуємо.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Чим відрізняється законопроект, запропонований мною, від урядового? Урядовим законопроектом передбачено поєднання двох систем фінансування. Уявіть собі, що ви купили пляшку води в магазині, а вам сказали, що за тару має заплатити Голова Верховної Ради. Саме таку змішану модель передбачено урядовим законопроектом: комунальні платежі – окремо, медична послуга оплачується без комунальних платежів.

Уявіть ситуацію, що в селі, де немає амбулаторії, поліклініки, хтось у власному будинку надає послуги первинної медичної допомоги. Він опиняється в нерівних умовах, тому що компенсація комунальних платежів передбачена згідно з урядовим законопроектом лише державним і комунальним медичним закладам, чим звужується принцип змагальності. Це перша принципова відмінність мого законопроекту, яким передбачено оплату комунальних послуг.

Друга принципова відмінність полягає в тому, що урядовим законопроектом передбачено збереження подвійної системи фінансування для деяких медичних установ після переходу на систему оплати послуг. Деякі медичні установи, крім оплати послуг, матимуть право на додаткове бюджетне фінансування. Цього не може бути, це суперечить ідеї реформи: або ми утримуємо медичні установи, або переходимо на оплату медичних послуг. Це дві принципові відмінності мого законопроекту від урядового.

Насамкінець хочу висловити великий жаль з приводу того, що непогана ідея, закладена в першому читанні законопроекту, в кінцевому варіанті перетворена, м'яко кажучи, на невідомо що.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Слово для співдоповіді двох законопроектів – урядового і народного депутата Пинзеника – надається голові підкомітету Комітету з питань бюджету Костянтину Іщейкіну.

Будь ласка, пане Костянтине, позиція комітету.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна головуєча! Шановні народні депутати та запрошені! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 6 вересня розглянув проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів» (урядовий № 6604) та альтернативний № 6604-1, якими передбачено новий порядок фінансового забезпечення закладів, заходів та програм у сфері охорони здоров'я, зміну відповідальності за здійснення таких видатків між державним і місцевими бюджетами.

Обидва законопроекти, як задекларовано, пов'язані із запровадженням нової моделі державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів згідно з урядовими ініціативами, передбаченими у законопроекті № 6327. Так, в урядовому законопроекті № 6604 передбачено здійснення за рахунок державного бюджету, серед іншого, видатків на первинну, вторинну, екстрену медичну допомогу в межах державного гарантованого пакета, крім оплати комунальних послуг, енергоносіїв комунальних закладів.

При цьому, медична субвенція може надаватися лише протягом 2018-2019 років для фінансового забезпечення окремих видів медичних послуг. На відміну від урядового, у законопроекті № 6604-1 пропонується не виключати з державного гарантованого пакета видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я, водночас з 1 січня 2020 року запровадити співфінансування з місцевих бюджетів оплати медичних послуг в обсязі вартості саме таких видатків.

У комітеті під час розгляду таких пропозицій відбулася тривала дискусія з приводу запровадження запропонованої моделі, насамперед щодо прогнозованих обсягів видатків на виконання закону та можливостей їх забезпечення фінансовими ресурсами в наступному та

майбутніх бюджетних періодах, оскільки відповідних фінансово-економічних розрахунків до законопроектів не надано.

Окремо треба зауважити, що з метою уникнення правових колізій деякі положення законопроектів потребують узгодження з умовами та структурою бюджетного кодексу. Пропонується в першому та третьому реченнях абзацу шостого підпункту 10 пункту 1 після слів «пов'язаних із наданням» додати слово «первинної».

За наслідками розгляду в першому читанні комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу законопроект № 6604, доручивши Комітету з питань бюджету підготувати зазначений законопроект до другого читання з урахуванням окремих положень законопроекту № 6604-1, а також зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, та внести його на розгляд Верховної Ради після прийняття в цілому базового законопроекту № 6327.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні колеги. Ми з пані Іриною досі не можемо зрозуміти, як дві картки не спрацювали. Прошу записатися на обговорення законопроектів № 6604, № 6604-1.

Хто виступатиме від фракції «Народний фронт»? Ігор Лапін.
Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»).
Прошу передати слово Медуниці.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу увімкнути мікрофон пана Медуниці.
Будь ласка.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»). Це важливий законопроект, тому бюджетний комітет підтримав його. Фракція «Народний фронт» просить віддати голоси «за».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Слово надається народному депутату Капліну від «Блоку Петра Порошенка». Будь ласка.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Голова Соціалістичної партії України. Звертаюся до десятків мільйонів співгромадян, щоб із сьогоднішнього голосування вони зробили чіткі й далекоглядні висновки щодо якості української політики, послідовності фракцій у парламенті та справжніх намірів тих партій, які нині є основою політичних еліт.

Дорогі, вельмишановні українці! Я рекомендую кожному з вас ретельно проаналізувати, хто і як голосував за цю медичну реформу, як окремі заяви політичних сил розходяться з тим, як вони відстоюють ваші інтереси в залі парламенту. Офіційно заявляю, що за дорученням Соціалістичної партії України, Федерації профспілок України я голосував проти цієї злочинної, ганебної, цинічної так званої медичної реформи.

Водночас наголошую, що низка політичних сил, які рвуть сорочки на трибуні Верховної Ради України за простих людей, які організовують мітинги на підтримку простих людей, голосували за цю реформу, наслідками якої будуть тотальне знищення сільської медицини, узурпація і дерибан фінансових ресурсів, продовження геноциду простих українців і знищення державної системи охорони здоров'я.

Ми наголошуємо: дочасні вибори мають перезавантажити український парламент...

ГОЛОВУЮЧА. Я прошу говорити по темі! Вимкніть мікрофон, будь ласка. Шановні колеги... *(Шум у залі)*. Звертаюся до сесійного залу. Регламентом передбачено дві форми виступів: від фракції та народних депутатів. Щойно був виступ від фракції, а ви представили позицію не фракції. Від фракції БПП хто виступатиме?

Народний депутат Мельник. Будь ласка, 2 хвилини.

Перепрошую, це порушення Регламенту, маємо почути позицію фракції, а не народного депутата. Прошу не закликати до дострокових виборів. Це не стосується обговорення медичної реформи.

Дякую.

МЕЛЬНИК С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, самовисуванець). Фракція партії «Блок Петра Порошенка» підтримує зміни, запропоновані в законопроекті № 6604. Вони потрібні, щоб запуснути нову систему фінансування галузі охорони здоров'я вже в наступному році, зокрема, первинної медико-санітарної допомоги.

Хочу зазначити, що ми переходимо на нову систему фінансування послуг. Важливо, що законопроектом передбачено перехідний період. Ніхто не збирається ламати існуючу систему фінансування первинної ланки без міцного підґрунтя оновленої системи. Фінансування лікарів, утримання інфраструктури, амбулаторій та ФАПів залишатиметься на існуючому рівні доти, доки не запрацює нова модель фінансування, не набере обертів і не почне реально забезпечувати медичні заклади.

Крім того, держава продовжить фінансування програм охорони здоров'я в частині боротьби з епідеміями, профілактики та лікування захворювань. Важливо, що лікарні отримають більшу автономію щодо розподілу своїх коштів, що відповідає духу реформи децентралізації. Це стане додатковою можливістю для збільшення оплати праці медичного персоналу, конкуренції, підвищить якість роботи та престиж професії медика. Фракція партії «Блок Петра Порошенка» виступає за прийняття законопроекту № 6604.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего, за позицію фракції БПП, яка за цей законопроект.

Народний депутат Сергій Соболев, «Батьківщина». Прошу.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, що це за законопроект, щоб ви розуміли. Спочатку зал півроку тому проголосував за автономізацію медичних закладів, фактично створивши систему, в якій нарешті

медики нести відповідальність за пацієнтів, яких обслуговують. Наступним логічним кроком мало бути запровадження обов'язкового державного медичного страхування. Замість цього ми запроваджуємо цю недолугу медичну реформу, якою фактично ліквідуємо автономізацію медичних закладів, створюємо орган центральної виконавчої влади, лише на заробітні плати в якому бюджетом на наступний рік передбачено 200 мільйонів гривень.

Після того, як стало зрозуміло, що медична реформа провалилася, було внесено третій законопроект, той, що ми будемо розглядати, щоб дозволити забирати гроші з місцевих бюджетів на фінансування медичних програм, яких не вистачатиме через цю медичну реформу. Ви ж кажіть правду! Це означає, що держава залазить у кожен місцевий бюджет і додатково до того, що вже відібрала на так звану медичну реформу, відбиратиме ще й на утримання нового органу.

Наша фракція, без сумніву, не підтримуватиме цей законопроект. Ми вимагаємо повернутися до законопроекту про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергію.

Ігор Мосійчук від Радикальної партії. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановний український парламенте! Шановний український народе! Наша фракція у вільному режимі голосувала за так звану медичну реформу. Вина за це лежить, зокрема, на виконуючому обов'язки міністра охорони здоров'я. Чому? Тому що не те, що до українців не доведено суть реформи, можна сідницею повернутися до українського парламенту. До жодного українця не доведено суть питання, а виконуючий обов'язки міністра не слухає.

Хто ж агітував голосувати «за»? Хто кричить про бариг у владних кабінетах? Ті, які загорнулися в синьо-жовті прапори, і є, по суті, такими самими баригами. Ви несете таку саму відповідальність за те,

що відбуватиметься в медицині, як і Прем'єр-міністр, який сьогодні на засіданні фракції сказав, що він, а не міністр охорони здоров'я, нестиме відповідальність. Я йому вірю і хочу побачити, як це відбуватиметься. Щодо самого міністерства і виконуючого обов'язки, час визначитися: на українському чи іноземному стільці сидить, на користь українського чи якогось іншого народу працює виконуючий обов'язки міністра. Розглядаючи так звану медичну реформу, кожен має пам'ятати, що бере на себе повну відповідальність перед українцями за їхнє життя і здоров'я.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українські громадяни! Звертаюся насамперед до вас, оскільки це, справді, доленосний законопроект, що стосується безпосередньо вашого здоров'я. Ви бачите, як деякі представники фракцій (які позиціонують себе як опозиційні) кажуть, що дехто голосував у вільному режимі, деякі стали апологетами цієї законодавчої ініціативи. Але говорити – одне, а робити – інше. Те, що депутат говорить з трибуни, і те, що робить, – різні речі. Громадян України не можна обдурити. Вони знають, хто проголосував за медичну реформу.

Фракція «Опозиційний блок» із самого початку наполягала на тому, що ця реформа є ганебною, не слугує інтересам українських громадян, оскільки скорочення лікувальних закладів, перекладання їх фінансування на місцеві бюджети не поліпшить медичні послуги, як передбачено цим законопроектом. Спочатку говорили про бюджетну децентралізацію, скорочували медичні субвенції в частині житлово-комунальних послуг, казали, що це стимулюватиме енергоефективність. Законопроекти № 6604, № 6604-1 стосуються скасування медичної субвенції взагалі!

Ось вам комплексний підхід коаліції та деяких фракцій, які разом з нею голосували в єдиному пориві, їх бачення медичної реформи. Що вони бачать? Скорочення медичних закладів, перенесення видатків

тих медичних закладів, які залишаються, на місцеві бюджети розвитку. Тут кажуть, що надходження до місцевих бюджетів збільшиться на 30 відсотків, але чомусь замовчують, що видаткова частина збільшується на 60-80 відсотків.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Вибачте, будь ласка, ви вже перевищили регламент. Передостанній промовець – пан Семенуха від «Самопоміч». Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, наша фракція підтримуватиме обидві законодавчі ініціативи. Оскільки ми говоримо про бюджетний процес, хочу звернутися до пані Уляни Супрун за публічним коментарем для платників податків.

Прошу пояснити філософію уряду. У проекті Державного бюджету на 2018 рік пропонується збільшити фінансування внутрішніх військ, Генеральної прокуратури, Національної гвардії, поліції, водночас зменшити державну медичну субвенцію на 4,5 мільярда гривень. Я хочу зрозуміти, у чому ж полягає логіка. З ким збираємося воювати? Забираємо в людей гроші й фінансуємо внутрішні війська?

Більше того, зверніть увагу: уряд знову пропонує залізти в кишені громадам і перекласти на них фінансування комунальних послуг медичних закладів. Якщо великі міста будуть просто пограбовані, то малі села й селища банально не зможуть оплатити комунальні послуги. Фракція «Самопоміч» вимагає припинити грабування місцевого самоврядування і за рахунок силового блоку відновити фінансування в повному обсязі. Прошу прокоментувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пан Шипко, група «Партія «Відродження». Будь ласка, 1 хвилина. Завершить обговорення представник коаліції пан Андрій Бурбак.

ШИПКО А.Ф., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 35, Дніпропетровська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги! Шановний український народ! На жаль, те, що відбулося в залі, те голосування, з якого всі радіють, не є насправді медичною реформою. Якщо ви подивитесь документи, то зрозумієте, що це не медична реформа, це піарна реформа. Будь-яка реформа має базуватися на економічній основі. Звідки братимуться гроші?

Шановні колеги, подивіться проект Державного бюджету на 2018 рік. Фінансування яке було, таке й залишиться. Звідки ви візьмете все, що обіцяєте людям? З їхніх кишень. Ми категорично проти цього, тому зареєстрували законопроект [№ 4981](#), який уже рік лежить, пройшов обговорення. Ми казали про це Міністерству охорони здоров'я.

Наша медична реформа базується на обов'язковому соціальному медичному страхуванні, коли всі будуть захищені. Тоді це буде, справді, реформа, а не те, що ви розпіарили. Чому ви радієте? Тому, що лікарні будуть закриватися, тому, що половини сімейних лікарів не вистачає? Поїдьте у свої округи і поспілкуйтеся...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, за 2 хвилини відбудеться голосування. Уже немає часу – майже 12 година, я не зможу більше нікому надати слово. Я прошу голів фракцій і Апарат Верховної Ради запросити народних депутатів до залу.

Максим Бурбак. Заключний виступ від «Народного фронту». Вибачте, пане Максиме, я можу надати тільки 1 хвилину і не більше. «Народний фронт» ще не мав слова. За хвилину – голосування, прошу всіх займати свої робочі місця.

Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія

«Народний фронт»). Шановні колеги! Хочу привітати фракції коаліції та фракції, які підтримали початок медичної реформи і, врешті-решт, її продовження. Ситуація в медицині така, що немає чим лікувати. Давайте казати людям правду: ніхто без рішення органів місцевого самоврядування не закриватиме лікарні. Годі годувати людей політичним сміттям! Повторюю: ми голосуватимемо за ці законопроекти, тому що треба розпочинати реформу. Нагадаю колишнім регіоналам про їх експеримент з медициною, до чого це призвело у Дніпропетровській області.

Впевнений, що ми маємо продовжити нашу осінь реформ, продовжувати роботу в парламенті, в комітетах, щоб показати, що парламент дієвий і реформування країни, яке не здійснювалося протягом 26 років, врешті-решт, розпочалося. Вітаю вас із цим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Переходимо до голосування, бо вже 12 година. Наголошую, що без прийняття цього законопроекту попередній не запрацює. Нагадую, що комітет пропонує прийняти за основу законопроект № 6604 з урахуванням пропозицій комітету, а норми законопроекту № 6604-1 врахувати під час доопрацювання до другого читання.

Колеги, є пропозиція прийняти за основу законопроект № 6604. Комітет і уряд врахують всі пропозиції альтернативного законопроекту під час підготовки до другого читання. Давайте сконсолідуємося навколо законопроекту № 6604 і приймемо його за основу.

Колеги, займіть робочі місця, переходимо до прийняття рішення. Голос до голосу – за медичну реформу. Прошу припинити дискусії, підійти до робочих місць і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення державних фінансових гарантій надання медичних послуг та лікарських засобів» ([№ 6604](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету та гарантією, що норми законопроекту № 6604-1 будуть враховані під час підготовки до другого читання. Прошу підтримати. Прошу проголосувати за основу в тій редакції, яку я зачитав.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Колеги, у нас залишився ще один законопроект, що стосується медицини. Це проект Закону «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» ([№ 7117](#)). Колеги, уже 12 година. Я продовжую засідання на 15 хвилин. Давайте приймемо даний законопроект, це буде правильно.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути законопроект № 7117 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді представника Президента України у Верховній Раді України Луценко Ірину Степанівну. Пані Ірино, будь ласка, на трибуну.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні колеги! Забезпечення якості, доступності, своєчасності медичного обслуговування в сільській місцевості є одним із пріоритетних завдань галузі охорони здоров'я. Актуальність даного питання визначається як станом здоров'я сільських мешканців, так і відсутністю необхідної кількості закладів, застарілістю медичного обладнання та нестачею кваліфікованих спеціалістів у сільській місцевості. Зазначене, разом з низькою оплатою праці та неналежними умовами проживання, визначає незадовільну якість життя вказаної категорії громадян, а таких в Україні майже 40 відсотків. Саме тому Президентом України внесено на розгляд парламенту та визначено як невідкладний проект Закону «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» (№ 7117).

Мета законопроекту полягає у встановленні засад регулювання та основних напрямів розвитку охорони здоров'я в сільській місцевості. Зокрема, передбачені законопроектом напрями розвитку охорони здоров'я, на відміну від існуючої системи медичного обслуговування, покликані максимально наблизити медичне обслуговування до місць проживання кожного пацієнта в сільській місцевості, забезпечити належну оснащеність сучасним медичним обладнанням закладів охорони здоров'я, передбачити додаткові стимули для залучення

медичних працівників до роботи в сільській місцевості шляхом забезпечення їх службовим транспортом, житлом, можливостями для отримання освіти, підвищення кваліфікації, медичної літератури тощо.

Законопроектом пропонується створити телеметричні мережі, що дасть можливість використовувати такі інструменти телемедицини як телемедичне консультування, телемедичний консилиум, телеметрію...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, будь ласка, 1 хвилина.

ЛУЦЕНКО І.С. ...домашнє телеконсультування. Згадані інструменти дозволять застосовувати електронну діагностику та лікування з використанням дистанційного зв'язку.

Таким чином, прийняття внесеного Президентом України законопроекту створить правові підстави для забезпечення гарантії рівного доступу громадян до охорони здоров'я, підвищення якості медичного обслуговування шляхом залучення кваліфікованих медичних та фармацевтичних працівників, а отже, поліпшення здоров'я населення в сільській місцевості.

Шановні народні депутати, з огляду на зазначене, прошу вас підтримати законодавчу ініціативу Президента.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна пані Ірино.

Запрошую до слова для співповіді голову Комітету з питань охорони здоров'я пані Ольгу Богомолець. Будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Комітет з питань охорони здоров'я на своєму засіданні розглянув законопроект № 7117, внесений Президентом України, та підтримав його за основу в першому читанні.

Хочу пояснити вам, що таке телемедицина. Багато людей думають, що це лікар, який сидітиме перед телевізором і дивитиметься на пацієнта. Насправді це зовсім не так. Коли телекомунікаційні мережі буде проведено в села, де на сьогодні проживає 13 мільйонів

громадян, у фельдшерсько-акушерських пунктах, сільських амбулаторіях, де немає лікаря, де є медсестра чи фельдшер, стоятиме електрокардіограф. Фельдшер чи медсестра дистанційно, через мережу Інтернет, на відстані зможе передати електрокардіограму лікарю або навіть професору в університет.

Таким чином, професійна, високоякісна, доступна допомога буде в кожному віддаленому селі. Не тільки електрокардіограму можна оцифрувати й передати на відстані. Це можуть бути аналізи, ультразвукова діагностика. Власне, телекомунікаційні мережі є лише інструментом, вони не гарантують якості медичної допомоги, але дають можливість діагностувати, навчати і надавати системну допомогу.

На відміну від законопроекту № 6327, який руйнує сільську медицину, законопроект № 7117 створює можливість для надання високоякісної допомоги, навіть для консультації професора у віддаленому селі, де немає лікаря, за допомогою Інтернету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на обговорення. Врахуйте, що в нас залишилося 7 хвилин і на обговорення, і на голосування.

Олег Ляшко від Радикальної партії. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Медицини в Україні немає. Це знає кожен українець, який, не дай Боже, ходив до лікарні. Якщо в тебе немає грошей – лягай, помирай. Якщо в тебе з'явилася хвороба, для того, щоб отримати допомогу, ти повинен винести останнє з хати. Тому не треба тут 26 років голосити, що медицина гине, вона давно загинула. Якби ви лікувалися і робили пластичні операції не по німецьких «Шаріте», а в українських сільських, районних клініках (*Оплески*), то ви знали б, що в Україні медицини немає. А лікуватися за кордоном у людей немає грошей стільки, як у вас, бо вони стільки не накрали і в офшори не вивели.

Що робити, очевидно: або залишити все, як є, або, якщо є хоча б один шанс із мільйона дати можливість українцям довше жити й отримувати медичну допомогу, що я як лідер мав би вчинити? Не як

політикани, який 26 років дурить людей, не як брехун-популіст, а як лідер, за якого голосують мільйони, розраховуючи, що я зроблю для них краще.

Кожен українець, який мене чує, нехай поставить себе на моє місце. На одних вагах – нічого не змінювати, нехай люди продовжують помирати, не отримуючи допомоги, без грошей, а на других – один шанс із мільйона, один шанс із 10 мільйонів. Я вибираю другі ваги. Якщо цей шанс із мільйона дасть можливість українцям отримати достойну медичну допомогу, я за це голосую. Саме тому особисто я голосував за цю медичну реформу.

Я не знаю, як вчинить уряд, бо імплементація закону – це його відповідальність, але на вимогу нашої фракції в законопроекті вписано про заборону закриття лікувальних закладів і скорочення медичних працівників, щоб жертвами цієї реформи не стали лікарі й українці.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Олександр Данченко від «Самопоміч». Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Ми багато говоримо про цифрову економіку. Телемедицина є частиною цифрової економіки. Звичайно, її треба розвивати. Це чудовий додаток до медичної реформи, за яку ми сьогодні проголосували, тому що віддалені села зможуть отримувати якісні послуги телемедицини. Хочу сказати, що дуже важливо не бігти поперед паровоза, щоб не сталося так, що ми закупимо багато обладнання для телемедицини, яке не працюватиме.

Основою всієї цифрової економіки, дистанційного навчання, телемедицини є цифрова інфраструктура, яку треба спочатку побудувати, а потім створювати такі сервіси. Звертаюся до Кабінету Міністрів України: спочатку треба створити цифрову інфраструктуру, бо телемедицина не працюватиме без 90 відсотків покриття 4G та оптичних ліній зв'язку. Це дуже важливо. На жаль, у Кабінеті Міністрів досі відсутня людина, відповідальна за всю галузь, яка розуміла б, що треба робити. Немає стратегії – немає нічого. Безумовно,

треба підтримувати телемедицину як частину цифрової економіки, доступної медицини.

До законопроекту є зауваження, але між першим та другим читаннями ми можемо їх врахувати. Голосуємо, але Кабінет Міністрів повинен насамперед побудувати цифрову інфраструктуру країни. В Індії, Сінгапурі, Польщі такі послуги запроваджувалися лише після того, як 90 відсотків населення країни отримало доступ до високошвидкісного Інтернету, і це не 3G, а 4G. Нагадаю, що ми в цьому залі не розглядаємо законопроект про електронні комунікації та новий Закон «Про радіочастотний ресурс України». За цифрову економіку, але з розумом! Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Долженков, «Опозиційний блок». Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги, ми розглядаємо проект Закону «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості». Цей законопроект – це декларація, адже немає реальних чинників для його реалізації. Чому? Телемедицина – це медична послуга, яка надається за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку, яких на селі немає через відсутність відповідної цифрової інфраструктури. Це добра декларація, це мета, яку ставить перед собою чинна влада для того, щоб досягти її незрозуміло коли. А які практичні кроки в напрямі реалізації цієї мети?

Ми будемо розглядати проект Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік» ([№ 7000](#)). Тут дуже багато апологетів цих законопроектів, які стверджують, що потрібен розвиток. Я подивлюся, як вони голосуватимуть проект Закону «Про Державний бюджет України на 2018 рік», яким передбачено, зокрема, скорочення на 400 відсотків видатків на розвиток сільської медицини – із 4 мільярдів гривень до 1 мільярда гривень. Таким буде розвиток охорони здоров'я в сільській місцевості. Телемедицина – це нормально, але кошти на розвиток сільської медицини де братимемо? Я подивлюся, як ці апологети голосуватимуть.

Стосовно «справжніх лідерів» деяких політичних сил, хочу сказати, що не треба шукати один шанс із 10 мільйонів. Треба

реалізовувати загальносвітові практики й тенденції розвитку системи охорони здоров'я – систему обов'язкового медичного страхування замість перенаправлення грошових потоків у сумі 120 мільярдів гривень, замість скорочення закладів охорони здоров'я та перенесення фінансування тих, що залишаються, на місцеві бюджети.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, останній, заключний виступ, і за 2 хвилини переходимо до голосування. Прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця.

Арешонков, «Блок Петра Порошенка». Увімкніть мікрофон, будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Безперечно, основні дискусії, що точилися сьогодні навколо законопроектів, направлених на поліпшення медичного обслуговування громадян України, стосувалися переважно організації роботи первинної ланки – фельдшерсько-акушерських пунктів, амбулаторій, тобто закладів охорони здоров'я, що знаходяться у сільській місцевості, особливо в маленьких населених пунктах.

Зрозуміло, що аргументи уряду та народних депутатів, які взяли на себе відповідальність за початок реформи, були переконливими. Президентський законопроект надзвичайно важливий, як і забезпечення лікарів і фельдшерів технічними засобами для роботи. Закликаю зал об'єднатися і підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, 12.15. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» ([№ 7117](#)) за основу за рішенням комітету. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Колеги, відповідно до Регламенту я оголошую перерву. Після перерви перейдемо до розгляду наступних питань порядку денного: про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів. Розглядатимемо два законопроекти: внесений Президентом та внесений народними депутатами. Прошу о 12.45 усіх бути присутніми в залі. Впевнений, що до обіду ми зможемо розглянути це питання і прийняти позитивне рішення, на яке чекає суспільство.

Колеги, хочу з трибуни висловити співчуття. Цієї ночі в Харкові сталася жахлива трагедія. Внаслідок наїзду позашляховика загинули люди. Кілька громадян у тяжкому стані перебувають у реанімації. Висловлюю від усіх нас глибоке співчуття рідним та близьким загиблих. Вічна пам'ять.

Бажаю постраждалим швидкого одужання. Звертаюся до Міністерства внутрішніх справ з вимогою невідкладно та об'єктивно розслідувати обставини цієї трагедії та притягти винуватця до відповідальності. Давайте хвилиною мовчання вшануємо загиблих.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

О 12.45 запрошую всіх до залу для розгляду законопроектів про зняття депутатської недоторканності.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, 12 година 45 хвилин. Час, відведений на перерву, вичерпано. Прошу всіх заходити до залу. Продовжуємо роботу.

Наголошую: як я й обіцяв у вівторок, після медичної реформи переходимо до розгляду питань про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів. Законопроекти треба розглядати за визначеною законом процедурою повного обговорення. Спочатку я надам слово представнику Президента України

у Верховній Раді України Ірині Луценко, оскільки законопроект Президента визначено як невідкладний. Потім слово для доповіді матиме Юрій Володимирович Левченко. Потім будемо обговорювати законопроект за повною процедурою, тобто будуть виступи від усіх фракцій, народних депутатів. Обговорення триватиме близько години. Я переконаний, що до обідньої перерви ми зможемо вийти на голосування і прийняти позитивне рішення.

Перед тим, як перейти до розгляду зазначених законопроектів, зачитаю заяву, що надійшла до президії, на вимогу двох депутатських фракцій – «Народний фронт» і Радикальної партії Олега Ляшка – оголосити перерву, але вони готові замінити перерву виступом з трибуни. Хто виступатиме?

Слово для виступу від двох фракцій надаю Олегу Валерійовичу Ляшку. Будь ласка, 3 хвилини, і переходимо до розгляду законопроектів про скасування недоторканності.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Немає слів, щоб висловити співчуття жертвам учорашньої трагедії в Харкові. Шестеро невинних людей стали жертвами «мажорки», яка, очевидно, права купила за гроші. Такими жертвами у 2016 році стали більше 3 тисяч українців, які загинули на дорогах. Цього року – майже 2,5 тисячі. Переважна більшість – через те, що водії перебували за кермом п'яними. Він, подонок, п'є, потім сідає за руль, їде і вбиває чийось дитину, сина, доньку, батька, бабусю чи дідуся.

За роки незалежності більше 160 тисяч українців загинули на дорогах. Переважна більшість – через п'янство водіїв. Учора шестеро людей загинуло через п'яного водія. Мовчати про це, робити вигляд, що нічого не відбувається – злочин. Бездіяльність щодо п'яних водіїв – це злочин кожного з нас.

Я звертаюся до Голови Верховної Ради. Є багато важливих питань: політична реформа, економічна реформа, медична реформа, ще якась. Але ключове питання – це життя і здоров'я громадян. Українців щодня вбивають на дорогах п'яні водії. Ті реформи нікому не потрібні на кладовищі.

Я вимагаю від Голови парламенту сьогодні (сьогодні!) розглянути внесений мною разом з колегою Ігорем Мосійчуком та іншими

законопроект [№ 7064](#) про запобігання смертності на дорогах. Пропозиції дуже прості. Зловили п'яного за кермом – на все життя позбавлення прав і 5 років тюрми. Якщо п'яний за кермом вчинив ДТП, внаслідок якої загинули люди, – на все життя позбавлення прав і 10 років тюрми. Якщо особа, позбавлена прав за керування в нетверезому стані, перебувала за кермом – 10 років тюрми.

Я вважаю, що тільки драконівськими методами, розпеченим залізом можна викоринити п'янство на дорогах. Ціна бездіяльності – смерті, як учора в Харкові, які повторяться сьогодні й завтра. Поки ми не приймемо закон, щоб кожен знав: якщо п'яним сяде за кермо, на 10 років потрапить у тюрму, помиратимуть люди на дорогах.

Я закликаю вас припинити смерті на дорогах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до питання про внесення змін до Конституції України. Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується питання про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України. У Верховній Раді зареєстровано два законопроекти: законопроект № 7203, внесений Президентом України відповідно до статті 154 Конституції України та визначений ним як невідкладний, а також проект Закону «Про внесення змін до Конституції України в частині скасування депутатської недоторканності» [№ 6773](#), внесений 158 народними депутатами.

Шановні народні депутати, згідно з вимогами частини першої статті 146 Регламенту Верховної Ради України питання розглядається за процедурою повного обговорення, тобто виступи доповідачів, запитання до них, виступи від фракцій, потім виступи народних депутатів.

Переходимо до розгляду. Слово для доповіді законопроекту №7203 надаю представнику Президента України у Верховній Раді України Ірині Степанівні Луценко. Прошу підготуватися Юрію Володимировичу Левченку.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, на початку 2015 року Президент України вже вносив на розгляд Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканості народних депутатів України та суддів». У частині врегулювання питання щодо інституту суддівської недоторканості рішення про ухвалення відповідних положень Конституції України було прийнято парламентом минулого року. В частині скасування депутатської недоторканості питання залишилося актуальним.

У зв'язку з цим глава держави повторно наголосив на необхідності його вирішення у щорічному Посланні Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». Зауважу: виступаючи у вересні зі щорічним посланням, Президент усвідомлював, що така потреба зумовлена вимогами суспільства, що скасування депутатської недоторканості є важливою складовою забезпечення ефективної боротьби з корупцією, що гарантії недоторканості народних обранців в існуючому обсязі є невиправданими та подекуди почали відігравати роль забезпечення безкарності. На жаль, згідно з положеннями чинної Конституції процедура притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешту народних депутатів, якщо не неможлива для реалізації, то уразлива, складна та довготривала. Отже, без внесення відповідних змін до Основного Закону прийняття таких рішень потребуватиме надзусиль як від держави, так і від суспільства.

Саме тому з метою невідкладного вирішення зазначеного питання Президент України вніс на розгляд парламенту проект Закону «Про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканості народних депутатів України» ([№ 7203](#)). Законопроектом пропонується викласти в новій редакції статтю 80 Основного Закону, виключивши з неї положення щодо гарантій депутатської недоторканості, а також положення, відповідно до якого народні депутати України не можуть бути без згоди Верховної Ради України притягнені до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані. Законопроектом пропонується встановити, що такі зміни наберуть чинності з 1 січня 2020 року.

Варто зазначити, що відстрочка із набранням чинності конституційними змінами не створює прецеденту, вона вже мала місце в законотворчій практиці нашої держави. Зокрема, ухвалені нашими

колегами у грудні 2004 року зміни до Основного Закону щодо переходу до парламентсько-президентської форми правління також набрали чинності з відстрочкою із 2006 року.

Шановні колеги, безумовно, прийняття такого рішення вимагає від нас політичної волі. Глава держави її проявив і очікує цього від народних депутатів, яким пропонується раз і назавжди зрівняти себе у правах з іншими громадянами України, обмеживши власну недоторканність так само, як це було зроблено стосовно суддів.

З огляду на зазначене, прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України, виправдавши очікування суспільства, та прийняти рішення про включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання і направлення до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності вимогам статей 157, 158 Конституції України проекту Закону «Про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України» (№ 7203).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є запитання до доповідача? Слово для доповіді законопроекту № 6773 надається наступному доповідачу... (*Шум у залі*). Пані Ірино, вибачте, є запитання. Прошу записатися на запитання, відводимо 3 хвилини.

Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Шановна пані Ірино, у мене дуже просте запитання. Ми підтримуємо внесені законопроекти, нехай висновок щодо них зробить Конституційний Суд. Але для мене є принциповим, щоб ви дали відповідь, коли будуть внесені ініційовані Президентом зміни до Конституції та законів України, відповідно до яких безвідносно до прізвища надаватиметься можливість притягувати до кримінальної відповідальності особу, яка обіймає посаду Президента України? Це перше.

Друге. Коли на розгляд парламенту буде внесено законопроект про імпічмент Президента та тимчасові слідчі комісії? Інакше те, що відбувається на вулиці, і те, що тут намагаються зробити – це узурпація влади Президентом Порошенком.

ЛУЦЕНКО І.С. Дякую за запитання. Шановні колеги, у 2016 році ми вже внесли зміни до Конституції України щодо правосуддя, зокрема, в частині вдосконалення інституту суддівської недоторканності. Я щойно про це сказала. Прийняття цього законопроекту стане наступним кроком до вирішення питання недоторканності владних осіб. Давайте прийнемо рішення. Від жодної ініціативи, обіцянки ні наша фракція, ні тим паче Президент України, не відмовляються. Давайте будемо послідовними, поступово знімаючи питання недоторканності із владних осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пані Ірино.

Альона Бабак передає слово Роману Семенусі. Будь ласка.

БАБАК А.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Прошу передати слово Семенусі.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановна пані Ірино, у мене до вас два запитання.

Перше. Чому запропонована ініціатива набере чинності з 2020 року? Платники податків, громадяни України, кажуть, що в такому разі вони також платитимуть податки цій державі з 2020 року. Де ж справедливість?

Друге. Чи не справедливо було б разом з цим законопроектом внести подання про прийняття закону про Президента, яким було б визначено права, обов'язки Президента в межах чинної Конституції, визначено, що таке насправді Адміністрація Президента – виборчий штаб чи канцелярія, що обслуговує інститут Президента – і нарешті процедуру відповідальності, тобто процедуру імпичменту? Я вважаю, що це було б повноцінне і абсолютно рівне ставлення до всіх гілок влади.

Дякую.

ЛУЦЕНКО І.С. Відповідаю на перше запитання. Шановні колеги, ви добре знаєте, за якою процедурою відбувається внесення змін до Конституції. Сьогодні перший етап – голосування щодо

внесення до порядку денного і направлення законопроекту до Конституційного Суду для отримання висновку. Пройде певний період, ми отримаємо висновок. Відповідно до Конституції розгляд такого питання має бути обов'язково розділено: прийняття цього рішення – на цій сесії, наступним кроком після отримання висновку Конституційного Суду – голосування в другому читанні, яке має відбуватися вже на іншій сесії. У цей процес ми ввійдемо орієнтовно восени 2018 року, відповідно вся ця процедура затягнеться до 2019 року. Президент не шукає тимчасових рішень. Президент пропонує прийняти закон, який змінить життя народних депутатів на десятки років. Президент думає, де завтра взяти 300 голосів. Це державницька позиція. Власне, тому й внесено таку пропозицію – починаючи з 2020 року.

Якщо ви уважно слухали мою доповідь, я казала, що такий прецедент уже був, коли Україна переходила на парламентсько-президентську форму правління. У 2004 році проголосували – рішення набрало чинності з 2006 року. Ми не придумуємо велосипед, це нормальне рішення для депутатів. Визначайтеся, є два законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Надія Савченко. Останнє запитання. Підготуватися до доповіді Левченку.

САВЧЕНКО Н.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановна пані Ірино, у мене до вас кілька запитань. Я цілком погоджуюся з тими, хто вважає, що разом із цим законопроектом Президент мав би ініціювати внесення законопроекту про порядок імпичменту, засвідчивши, що в країні не повинно

бути недоторканих, і що закон має бути один для всіх (*Оплески*). Це перше.

Друге. Президент вважає, що такий закон має набрати чинності з 2020 року. Але якби Президент справді хотів (не знаю, хто для нього готував цей законопроект), то треба було вносити зміни до «Перехідних положень» Конституції, а не приймати закон, який можна змінити 226 голосами, наприклад, дату набрання чинності – на 2030 рік, що, у принципі, теж нормально.

Насправді існують ризики, що після прийняття такого закону норма про недоторканність не набере чинності з 2020 року. Прошу відповісти на запитання про логіку...

ЛУЦЕНКО І.С. Шановний пане Іване, я не говоритиму про логіку, я скажу про 226 голосів. Тут натискається кнопка «за». Тут треба знайти 226 голосів, коли стоїть суспільство. Казати, що ми перенесемо на 2030 рік... Ви особисто натиснете зелену кнопку «за», щоб перенести на 2030 рік? Дайте відповідь на своє запитання. Правда ж, ні?

Суспільство вимагає від нас зняття депутатської недоторканності. Упевнена, що немає в залі жодної людини, яка гратиметься з цими поняттями, тому що парламент цього скликання засвідчує свою послідовну позицію, так само, як і Президент України, який, ідучи на вибори, запропонував свою велику програму боротьби з корупцією: запровадження е-декларування, створення антикорупційних органів, децентралізацію, зняття недоторканності з суддів, народних депутатів. Давайте продовжимо логіку цих питань.

Повторюю: ніхто не відмовляється від жодного зобов'язання. Але 226 народних депутатів поїдуть завтра до себе в округи, будуть розмовляти із суспільством. Я не думаю, що буде прийнято рішення про перенесення терміну. Ми всі відповідальні за це рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино.

Запрошую для доповіді законопроекту № 6773 народного депутата України Юрія Володимировича Левченка. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ

№ 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Скасувати депутатську недоторканність треба обов'язково і якомога швидше, бо її існування створює величезні проблеми в суспільстві. Насамперед через депутатську недоторканність до цього залу пруться ті, які не мають тут перебувати. Сюди йдуть виключно з метою отримати недоторканність, через що якість роботи парламенту жахлива, приймаються жахливі для українців закони.

Щодо довіри суспільства до політиків. Поки народні депутати є однією кастою, а решта українців – якоюсь нижчою кастою, як нині згідно з чинною Конституцією, не про яку довіру до політиків не може бути мови. Відповідно неможливий нормальний розвиток політичної системи в Україні. Країна не має можливості розвиватися, тому що апріорі люди через цю недовіру не шукають кращих, а голосують за гречку, лавочку під під'їздом, часто за пофарбований під'їзд чи вікна в школі, або взагалі не приходять на вибори. З цією недоторканністю довіри не може бути, тому треба скасовувати недоторканність, вилучити відповідну норму з Конституції. Інших варіантів немає.

Давайте заглибимося в історію питання. Чинний Президент Петро Олексійович Порошенко під час своєї виборчої кампанії обіцяв скасувати недоторканність, усю Україну обвішав бігбордами. Обрався, зокрема, дякуючи цьому гаслу. Діюча більшість під час виборчої кампанії 2014 року так само обіцяла це зробити. Буклети з відповідними гаслами розповсюджували сотнями тисяч по всій Україні. Те ж саме виписано в Коаліційній угоді.

Що побачила країна натомість? У січні 2015 року Петро Олексійович Порошенко вносить до Верховної Ради законопроект [№ 1776](#), яким пропонується внести зміни до трьох статей Конституції – до статті 80 про депутатську недоторканність та інших двох статей, що стосуються недоторканності суддів та питань судочинства. Верховна Рада включила законопроект до порядку денного та направила до Конституційного Суду. Конституційний Суд дав позитивний висновок, повернув до Верховної Ради. Що відбувається далі? Верховна Рада забуває про цей законопроект, ніхто не хоче вносити його на розгляд та голосувати (*Шум у залі*).

Після цього Президент вносить інший законопроект щодо так званої судової реформи. Не будемо оцінювати якість цієї судової

реформи, думаю, кожен українець може це зробити. У цьому законопроекті Президент пропонує внести зміни до двох статей Конституції, що стосуються судочинства, як і в першому законопроекті № 1776. З цього моменту законопроект № 1776 стає повністю «профнепридатним», який не можна голосувати. При цьому представники коаліції на всіх ефірах у 2016 – на початку 2017 років розповідають, що хочуть і вимагають скасування недоторканності, але не знають, чому Парубій не ставить на голосування! Ай-ай-ай! Ой-ой-ой! Але голосувати за той законопроект юридично неможливо, бо він уже «профнепридатний».

Коли нормальні народні депутати зрозуміли, що це шахрайство, що ми робимо? Ми першу статтю слово в слово в редакції президентського законопроекту № 1776 (щоб потім БПП не міг за це не підписатися) включаємо в депутатський законопроект і в березні 2017 року починаємо збирати під ним підписи. На жаль, спочатку збір підписів відбувався дуже туго. Нагадаю українцям, що зібрано аж 150 підписів.

Дуже дякую українському народу, який тоді, а потім влітку 2017 року вийшов під стіни Верховної Ради, вимагав зняття недоторканності з Добкіна, Довгого, Розенблата, інших корупціонерів. На жаль, Верховна Рада зняла тоді недоторканність лише з Добкіна, а всіх інших тільки дозволила притягати до кримінальної відповідальності. Лише після того, як люди вийшли під Верховну Раду, процес пішов швидше. Я дякую українському народу за те, що він підштовхнув народних депутатів до збору підписів.

Нам вдалося зібрати 158 підписів під законопроектом, який було зареєстровано 19 липня 2017 року. Законопроектом пропонується скасувати недоторканність одразу, не затягувати до 2020 чи якогось іншого року. Чомусь Комітет з питань правової політики та правосуддя зовсім не мав бажання його розглядати. Учора на засіданні голова комітету сказав неправду, що комітет не міг розглянути, бо не було висновків інших комітетів. Він чомусь забув згадати, що відповідно до Регламенту Верховної Ради профільний комітет може розглядати питання, якщо минув мінімальний строк, відведений для розгляду іншими комітетами. Цей строк минув, але вони не хотіли його розглядати, далі затягували, бо не хочуть знімати з себе недоторканність.

Що відбувається далі? Позавчора, 17 жовтня, тисячі українців зібралися під стінами Верховної Ради з вимогою скасувати нарешті

раз і назавжди по-справжньому депутатську недоторканність, щоб не було цієї середньовічної кастовості. Президент України, перелякавшись народу, вніс позавчора до Верховної Ради свій законопроект № 7203, який щойно доповідала його представник пані Ірина.

Що цікаво? Цей законопроект не мали права реєструвати. Він був незаконно зареєстрований, тому що слово в слово скопійований із мого законопроекту, змінено лише дату набрання чинності. Він є альтернативним відповідно до норм Регламенту Верховної Ради, але його зареєстрували, хоча всі строки минули. Тут питання до Голови Верховної Ради.

Я публічно з трибуни звертаюся до правоохоронних органів з вимогою розібратися, як же незаконно зареєстрували законопроект. Але питання реєстрації – це одне. Подивимося, яке шулерство криється в цьому законопроекті. Пропонується виписати (наголошую: не в тілі Конституції, а в самому законопроекті), що закон набирає чинності з 1 січня 2020 року. Не зміни до Конституції, а закон набирає чинності.

Шановні українці, вимальовується дуже проста схема. Зараз більшість проголосує за цей законопроект, направить його в Конституційний Суд, який дасть позитивний висновок, і, швидше за все, навіть проголосує в першому читанні, потім у другому читанні. До весни 2019 року, до президентських виборів, його приймуть, пропіаряться на всю країну: це Петро Олексійович Порошенко зняв депутатську недоторканність, який він молодець. Він піарився на цьому під час президентських виборів, потім вони піарилися на парламентських виборах, а потім нова більшість, яку вони сподіваються знову підкупити через мажоритарку, яку не хочуть скасовувати, збереться і простою більшістю – 226 голосами відтермінує до 2025 року, а може до 2030 року чи до 2065 року. Ось у чому полягає це шахрайство. Ось чому незаконно зареєстрували цей законопроект.

Звертаюся до Голови Верховної Ради. На жаль, він пішов, не хоче слухати правду про те, як незаконно Апарат Верховної Ради зареєстрував цей законопроект. Я вимагаю відповідно до Регламенту Верховної Ради України спочатку поставити на голосування законопроект № 6773 народних депутатів, зареєстрований першим, щоб парламент направив його до Конституційного Суду (*Оплески*), а потім із тим своїм шахрайським, шулерським робіть, що завгодно: голосуйте,

не голосуйте, можете хоч підтертися тим законопроектом. Робіть з ним, що завгодно. Він абсолютно неправильний, його не мають права розглядати в цьому сесійному залі.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Я прошу коректно доповідати свій законопроект, без нецензурної лексики!

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Це не нецензурна лексика.

ГОЛОВУЮЧА. Без «підтертися»! Підтиратися будете в туалеті, там, де ви шашки запалювали, добре? (*Оплески*).

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Пані Ірино! Ви такі лекції читайте представникам вашого Президента, які козлів хочуть виносити (*Шум у залі*). Один уже хотів козлів винести (*Оплески*), опинився в Ростові. Цікаво, де опиниться цей, чий представник теж хоче козлів виносити? Подивимося, де цей опиниться.

Я вимагаю дотримуватися Закону «Про Регламент Верховної Ради України» – поставити на голосування спочатку законопроект № 6773, нехай зал визначиться, а потім будете вирішувати, що зі своїм шулерством робити! Український народ не надурите! Люди бачать, хто є хто. Якщо ви по-справжньому змінами до Конституції не скасуєте недоторканність, то український народ, врешті-решт, зніме з вас недоторканність по-іншому і винесе з цього залу, можливо, навіть ногами вперед!

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Я прошу доповідача як знавця Регламенту повернутися на трибуну. Нагадую доповідачу як знавцю Регламенту... (*Шум у залі*). Заспокойтеся, не нервуйте, будь ласка. Ніхто вас нікуди не виносить. Зараз будуть відповіді на запитання щодо вашого законопроекту (*Шум у залі*). Прошу записатися на запитання до доповідача, 3 хвилини.

Тим часом зачитаю норму Регламенту. Розділ IV «Законодавча процедура». Глава 18 «Внесення та відкликання законопроектів».

Стаття 101 «Особливості розгляду законопроектів, визначених як невідкладні». Пункт 4: «Законопроект, визначений як невідкладний (а саме таким було визначено законопроект Президента, який, до речі, уже двічі вносився до Верховної Ради України, як правильно зачитала представник Президента в парламенті), після завершення його попереднього розгляду чи доопрацювання включається до порядку денного найближчого пленарного засідання Верховної Ради і розглядається позачергово». Тому сьогодні ми рухаємося за процедурою, за Регламентом.

Запитання до шановного колеги, 3 хвилини. Після цього розглянемо законопроекти. На жаль, у президії немає можливості записатися на запитання. Я як народний депутат маю право на запитання. Хочу вас, шановний колего, запитати. Я підписалася під вашим законопроектом серед 158 депутатів. Я хочу, щоб ви спростували ваші слова, що депутати ставили підписи через тиск, а не через переконання. Ви на мене не тиснули. Це наше переконання. Там стоїть купа підписів членів БПП. Це правда.

Народний депутат Денисенко. Ваше запитання.

ДЕНИСЕНКО А.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, самовисуванець). Прошу передати слово народному депутату Рибчинському.

ГОЛОВУЮЧА. Рибчинський. Прошу.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дорогі друзі! Шановний український народе! Дуже цікаві події сьогодні відбуваються. Розглядається питання про нібито зняття недоторканності, а насправді процес значно ширший. Звичайно, давно вже треба скасувати недоторканність, щоб не лише кожен народний депутат, а й Президент, кожен міністр відчували свою відповідальність перед українським народом. Це дуже важливо. Але подивіться, шановні виборці, скільки народних депутатів перебувають у залі. Спитайте у своїх депутатів, зокрема мажоритарників, чому їх немає

в залі, чому вони не голосують за зняття недоторканності, що вони обіцяли, йдучи на вибори в 2014 році. Принаймні з себе треба було б зняти.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відповідь шановного колеги.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Питання як такого не було, тому я відповідаю на запитання пані Ірини.

Ви процитували норму Регламенту, в якій виписано: розглядається на пленарному засіданні. Там не написано, що законопроект ставиться на розгляд перед тим, який був попередньо зареєстрований. Дякую вам за те, що ви процитували Регламент і підтвердили, власне кажучи, мої слова.

Щодо питання, хто тиснув, а хто не тиснув. Пані Ірино, я не казав, що я на вас тиснув. На вас тиснув український народ, який знаходився під стінами Верховної Ради. На превеликий жаль, сьогодні, коли український народ знову вийшов під стіни Верховної Ради, більшість у цьому залі продовжує його не слухати. Я застерігаю, що це шлях в нікуди, який закінчиться для цієї більшості дуже погано. Пам'ятайте про Ростов.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від народного депутата Шиньковича. Будь ласка.

ШИНЬКОВИЧ А.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, самовисуванець).* Пане Юрію, насамперед хочу зауважити, що фракція «Блок Петра Порошенка» послідовно працює над змінами до Конституції з метою урівняти в правах і обов'язках народних депутатів та простих українців. Тоді, коли ми стояли біля трибуни, відстоюючи зміни до Конституції, ви і ваша команда, на жаль, принесли в жертву чотирьох нацгвардійців. Ви це добре пам'ятаєте.

А запитання до вас таке. Перше. Що вам потрібно: щоб зняли недоторканність, чого вимагають люди і що підтримує «Блок Петра Порошенка», чи вам важливо, чий це буде закон?

Друге. Ми правильно вас зрозуміли, що ви робите із законами? Люди їх виконують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відповідь.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Запитань було кілька. Перше щодо нацгвардійців і 31 серпня 2015 року. Всі ті події організували Аваков і Порошенко для того, щоб кинути тінь на нормальних людей (*Шум у залі*). Звертайтеся до Авакова і запитуйте, чому він організував кидання гранат у своїх людей.

Щодо того, чи треба приймати цей законопроект. Ще раз наголошую: депутатську недоторканність потрібно скасувати! Проблема полягає в тому, що президентський законопроект залишає наступному скликанню можливість відтермінувати це скасування. Ви пропишете відверто шулерські моменти для того, щоб наступне скликання, яке, можливо, буде й далі вами контролюватися, якщо ви мажоритарку не скасуєте, просто відтермінувало. Тому я наполягаю на прийнятті законопроекту № 6773.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Євтушок. Наступне запитання, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». На сьогодні дуже великий суспільний запит на зняття депутатської недоторканності, тому багато членів фракції «Батьківщина» є співавторами законопроекту, який представляє Юрій Левченко. Водночас «Батьківщина» вимагає зняти будь-яку недоторканність із будь-якого суб'єкта владних повноважень, зокрема із Президента, будь-якого судді, прокурора, навіть Генерального.

Пане Юрію, колега Іван Крулько ставив запитання попередній доповідачці Ірині Луценко, але вона не зовсім зрозуміла його суть. Чим все ж таки відрізняється ваш законопроект, який «Батьківщина» буде підтримувати, від іншого? Прошу дати відповідь.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відповідь.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую за запитання. Наш законопроект, який підтримало 158 народних депутатів, відрізняється одним дуже простим моментом – скасувати депутатську недоторканність пропонується одразу після прийняття закону. Президентський законопроект лишає правову прогалину, через яку скасування недоторканності відтермінується до безкінечності. При чому дозволяє робити це не 300 головами народних депутатів, а 226 голосами.

Я переконаний, що вони планують прийняти закон, пропіаритися перед президентськими та парламентськими виборами, через підкуплену мажоритарку знову завести сюди своїх бандюганів, а потім відтермінувати на 2025, 2030, може 2065 рік. Треба прийняти законопроект № 6773.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Слово для доповіді двох законопроектів – голові профільного Комітету з питань правової політики та правосуддя пану Князевичу.

Колеги, скажу принагідно, це дуже важливо. Промовці щойно намагалися перекрутити норму Регламенту. Під час голосування за зміни до Конституції в першому читанні приймаються ті норми, які не можна відтермінувати в другому читанні. Це та норма, що відома народному депутату з одноденним стажем роботи у Верховній Раді.

Пан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановна пані головуюча! Шановні колеги! Відверто кажучи, після такого спічу навіть не знаю, з чого почати. Почну спочатку. Як голова Комітету з питань правової політики та правосуддя не хочу проводити лікнеп, але поясню авторам законопроекту, яким не відома конституційна процедура внесення змін до Конституції. Ніякого першого і другого читання розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції не існує (*Шум у залі*). Ви плутаєте цю процедуру з загальною процедурою розгляду законопроектів. Почитайте Конституцію і Закон «Про Регламент Верховної Ради України».

Щодо законопроекту про внесення змін до Конституції існує кілька норм. У статті 159 Конституції України чітко виписано, що Верховна Рада може розглядати законопроект про внесення змін до Конституції лише за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції. Тому зараз ми не проводимо ніякого розгляду законопроекту.

Що ми робимо? Ми обговорюємо питання про включення законопроекту до порядку денного і за пропозицією комітету – про одночасне направлення для висновку в Конституційний Суд. Після того Конституційний Суд у строки, визначені Законом «Про Конституційний Суд України», який ви критикували, розгляне ваш законопроект, якщо його підтримає сесійний зал.

На вимогу народних депутатів Конституційний Суд зобов'язаний надати висновок про відповідність статтям 157 і 158 Конституції (вам не цікаво, я розумію, але хоча б інші послухають), а в разі, якщо виявить суперечність з іншими статтями, висловить інші застереження до законопроекту. Якщо Конституційний Суд вважатиме, що законопроект відповідає статтям 157 і 158 Конституції та не висловить жодних застережень, Верховна Рада може розпочати його розгляд у процесі попереднього схвалення. Немає першого читання. Однак, це дуже важливо, якщо є позитивний висновок Конституційного Суду, надалі парламент не може вносити будь-яких змін до законопроекту. Ви брешете або свідомо вводите в оману суспільство і сесійний зал! Дотримуйтеся Конституції, читайте матеріальну частину (*Оплески*).

Після того, як парламент висловить свою волю і прийме рішення щодо попереднього схвалення законопроекту, тільки на наступній сесії він зможе розглянути питання прийняття законопроекту. Не друге читання, про яке казали, а прийняття законопроекту. А третього взагалі не існує, ви вже заговорилися, навіть не хочеться казати до чого. Шановні колеги, давайте рухатися «як книжка пише», а не як комусь у голові складається ілюзорна картина.

Щодо законопроектів, які ми обговорюємо. Законопроект № 7203 за авторством Президента України, внесений 17 жовтня 2017 року, і законопроект № 6773 від 19 липня 2017 року за авторством 158 народних депутатів, справді, не є альтернативними, і так визначив Апарат Верховної Ради. Не беруся давати їм оцінку, але, напевно, були

такі підстави, оскільки ці законопроекти, справді, пов'язані по суті, але різні за змістом. Ви про це не сказали, але вчора на засіданні комітету ми звернули на це увагу, і ви з цим погодилися.

Я поясню, у чому різниця. Законопроект, внесеним групою народних депутатів, який щойно представив колега Левченко, пропонується у статті 80 Конституції України, яка містить три частини, виключити першу та третю частини, залишивши другу. Буде так: стаття 80, частина друга без частини першої.

Президент України, з моєї точки зору, пропонує правильніший правовий шлях: викласти статтю 80 у новій редакції, де буде єдина частина. Ось у цьому суть, про це треба казати. Не треба боятися, треба сміливо визнавати свої помилки з точки зору права і юридичної техніки.

Який докір лунав на адресу комітету? Що комітет протягом 30 днів не розглянув законопроект і його можна готувати до першого читання. Читайте конституційну процедуру, а не загальну законодавчу. Немає ніяких 30 днів, є спеціальна конституційна процедура, і обов'язок комітету...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу завершувати, 1 хвилина.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Їм надали на два законопроекти по 10 хвилин.

ГОЛОВУЮЧА. Надаємо голові комітету 5 хвилин, щоб він розставив акценти.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я ж мушу пояснити, бо мене особисто звинуватили. Чітко виписано, що комітет, до предмета відання якого належить питання конституційного законодавства, зобов'язаний до розгляду питання на засіданні комітету дочекатися висновків інших комітетів. Запитання до Комітету з питань запобігання і протидії корупції, який так і не спромігся (я розумію, що голова зайнятий на вулиці), протягом трьох місяців зібратися і дати висновки, і до інших комітетів. Учора на засіданні комітету я звернув вашу увагу на те, що ми робимо це, тому що є рішення Погоджувальної ради, вимога Голови Верховної Ради, і вимога тих людей, які стоять під парламентом. Але звертаємо вашу увагу, що ми, справді, припустилися

порушення конституційної процедури – змушені були розглядати законопроект без наявності відповідних висновків.

Тепер щодо висновку. Комітет з питань правової політики та правосуддя міг визначитися на користь якогось із законопроектів і запропонувати парламенту підтримувати його направлення до Конституційного Суду, а інші законопроекти відхилити, якби вони були альтернативні. Ви це добре знаєте, не спекулюйте на цьому. У разі якщо це не альтернативні законопроекти, а пов'язані, комітет зобов'язаний рекомендувати парламенту включити до порядку денного два законопроекти і направити в Конституційний Суд. Але це вже питання парламенту, як йому вирішувати.

Я доповідаю позицію комітету. Спираючись на Конституцію України та статтю 146 Регламенту Верховної Ради, рекомендуємо включити до порядку денного і направити до Конституційного Суду два законопроекти. Це правильно, це виписано в Конституції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Я продовжую роботу на 15 хвилин, щоб ми встигли завершити розгляд цього важливого законопроекту. Запишіться, будь ласка, на запитання до співдоповідача, маємо 3 хвилини.

Пані Тимошенко. Будь ласка. Вибачте, я подивилася туди, де не вказані фракції.

Пан Юрій Тимошенко. Будь ласка, вам слово.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 88, Івано-Франківська область, політична партія «Народний фронт»). Якщо дозволите, я все-таки звернуся до пана Юрія Левченка. Пане Юрію, я ставив свій підпис під вашим законопроектом не з чийогось примусу чи залякування, це була моя обіцянка виборцям і повага до вас особисто як до українського націоналіста. Замість того, щоб подякувати всім, хто вас підтримав і поставив підписи, ви ображаєте їх, кажете, що їх хтось зашугав, залякав. Вибачте, але з кожним словом вашого виступу мені хочеться голосувати за ваш законопроект усе менше й менше.

ГОЛОВУЮЧА. Сядьте на місце, будь ласка, зараз відповіді на запитання, після цього я надам... (*Шум у залі*). Шановні колеги, я дуже прошу не зривати таке важливе голосування (*Шум у залі*). Вас тричі попросили дотримуватися Регламенту, зараз запитання до співдоповідача... Я теж до вас зверталася, у вас буде 3 хвилини (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ми розглядаємо важливі законопроекти, мені постійно зривають роботу. Я хочу звернутися до всіх колег. Відповідно до Регламенту 3 хвилини відводиться на запитання до шановного доповідача. Потім – виступи від фракцій, потім – виступи народних депутатів, потім по 3 хвилини – запитання до співдоповідачів. Шановний пане Левченко, ви зможете відповісти в цей час на всі запитання, спрямовані вам. Сідайте, будь ласка, на робоче місце.

Слово для репліки надається шановному пану Князевичу. Чи був тиск на народних депутатів, які за своїм переконанням підписували законопроекти щодо зняття депутатської недоторканності?

Дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я можу лише сказати, що відповідно до Закону «Про Регламент Верховної Ради України» Апарат Верховної Ради зобов'язаний був перевірити наявність і відповідність підписів народних депутатів тим підписам, які вони ставили під присягою народного депутата. Усі підписи збіглися, жоден народний депутат не виявив застережень щодо свого підпису і не відкликав його. Це означає, що відповідно до закону всі погодилися, що вони з доброї волі та в доброму здоров'ї поставили ці підписи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання. Пан Борислав Береза. Будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець).* Пане Князевич, я хочу звернутися до вас як депутат Парламентської асамблеї Ради Європи від України. У мене в руках Висновок Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської Комісії), пункт 31: «Венеціанська Комісія визнає, що недоторканність може бути перешкодою

для боротьби з корупцією. Тим не менше, Комісія вважає, що поточний стан верховенства права в Україні ще не дозволяє повністю скасувати депутатську недоторканність. Таким чином, Комісія рекомендує запровадити інші механізми, що можуть запобігти втручанням в діяльність парламенту і в той же час сприяти боротьбі з корупцією».

Я хочу запитати вас, чи розумієте ви, що ми знову отримуємо такий самий висновок, якщо не запропонуємо щось нове? Швидке притягнення до відповідальності – так, а зняття депутатської недоторканності – Венеціанська Комісія каже, що для України це поки що зарано.

Дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я шукаю вас серед авторів законопроекту. Ви співавтор законопроекту? Ні? Тоді вибачте.

Мушу сказати, що Венеціанська Комісія, яка є дорадчим органом Ради Європи, справді, зробила свій висновок, з яким я, по суті, погоджуюся. Вони навіть виписали можливий альтернативний механізм, запропонувавши, що це може бути, наприклад, Конституційний Суд або будь-яка інша судова інституція. Але я доповідаю позицію комітету, а не власну. Відверто кажучи, я не уповноважений коментувати щось поза межами висновку комітету. Під час подальшого розгляду законопроекту як народний депутат я теж матиму право висловити свою позицію.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Руслане, за аргументовану фахову позицію. Колеги, хочу повідомити, що зараз будуть виступи від фракцій, потім – 5 хвилин на виступи народних депутатів. Це займе півгодини. Зараз 13.37, ми маємо встигнути проголосувати о 14.10. Прошу представників фракцій виступати лаконічно, щоб ми не вийшли за межі регламенту.

Колеги, прошу записатися на виступи від фракцій. Прошу провести запис. Ми не можемо порушити процедуру під час розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції.

Слово надається представнику «Народного фронту», палкому прихильнику скасування недоторканності Леоніду Ємцю. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Шановні колеги! Нагадаю, чому питання зняття депутатської недоторканності порушувалося в політичних програмах усіх демократичних сил, які обиралися до парламенту. Усі чітко зауважували: скасування депутатської недоторканності може стати інструментом впливу, але готові були йти на це, тому що народний депутат, позбавлений імунітету, такий же беззахисний, як і кожен громадянин нашої країни. Це мало спонукати парламент, народних депутатів до прийняття таких законів, які зробили б захищеним кожного громадянина, незалежно від того, на якій він посаді – столяр чи народний депутат. Це було метою зняття депутатської недоторканності.

Сьогодні перед нами не стоїть питання знімати недоторканність чи ні, тому що це питання треба було вирішувати до виборів, тому що всі політичні сили пропонували голосувати за себе під гаслом, зокрема, зняття депутатської недоторканності. Сьогодні в парламенті розглядається інше питання: виконувати обіцянки, дані виборцям, чи забути про них? Я вважаю, що ми маємо дати чітку відповідь.

Зранку фракція «Народний фронт» розглядала обидва законопроекти. «Народний фронт» залишається на своїх позиціях, з якими йшов на вибори: скасування депутатської недоторканності має відбутися. Фракція одноголосно прийняла рішення голосувати за зняття депутатської недоторканності. Я впевнений, що персональне голосування покаже, хто насправді готовий реально виконувати взяті на себе зобов'язання перед виборцями, а хто просто взяв політичний прапор депутатської недоторканності, щоб отримати політичні дивіденди.

Фракція «Народний фронт» прийняла рішення: ми голосуємо за зняття депутатської недоторканності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» Руслан Сидорович передає слово голові фракції Олегу Березюку. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Трагедія в тому, що, незважаючи на полум'яні промови юристів Верховної Ради багатьох скликань, зокрема й цього, факт залишається фактом. Колоніальна депутатська недоторканність залишається, а люди безпомічні. Ми живемо в колоніальній державі. Усе, що сьогодні відбувається, є також фактом постколоніального шахрайства. Сьогоднішнє голосування не сприятиме знищенню цієї колоніальної недоторканності. Більше того, це не лише колонія, це царська держава, бо треба чекати, щоб цар приніс до парламенту законопроект. Парламент не має сили проголосувати за власний законопроект і скасувати недоторканність, як обіцяв. Може, цар приніс би до парламенту законопроект про імпичмент Президента України? Це було б дуже логічно.

Парламент має знайти силу, щоб визнати, що ми знову починаємо дорогу скасування недоторканності протягом одного чи двох років двома законопроектами. Але в цьому залі переховуються люди, які, у прямому розумінні, мають перебувати в суді, бути покараними за те, що руйнували, грабували українську державу протягом останніх двадцяти років. Сьогоднішнє голосування їм не страшно, вони особисто за це проголосують.

У парламенті є законопроект [№ 5487](#), який у разі прийняття 226 голосами може обмежити недоторканність народних депутатів, які ухиляються від розслідування. Вони не хочуть, щоб органи правопорядку довели їхню вину, а потім направили справи до суду. Голосуючи сьогодні законопроект про недоторканність, ми розпочнемо цей шлях. Якщо ми проголосуємо законопроект № 5487 про обмеження недоторканності, вже сьогодні багато з тих, хто грабував і руйнував українську державу, справді, почнуть переживати.

Я звертаюся до Голови Верховної Ради. Пане Голово, негайно включіть до порядку денного і поставте на голосування законопроект № 5487, щоб показати, як парламент готовий натиснути «на горло своїй пісні», щоб почати реальну боротьбу з колонією в головах українських парламентаріїв та можновладців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Владиславович Соболев від «Батьківщини». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» прийняла рішення голосувати за направлення у Конституційний Суд законопроект про зняття депутатської недоторканності. Ми дуже уважно проаналізували президентський законопроект, у якому, на жаль, уперше в історії України (ви цього не знайдете ні у змінах до попередніх конституцій, ні до Конституції 1996 року) відтермінування набрання чинності або введення окремих статей було б не в тілі Конституції або не в «Перехідних положеннях» Конституції. Для чого це зроблено? Я думаю, історія встановить ці факти. На наш погляд, дуже швидко стане зрозуміло, для чого це робилося.

Перше. Абсолютно очевидно, якщо Президент навіть хотів відтермінувати набрання чинності цим законом, він повинен був внести зміни в «Перехідні положення» Конституції. Так, як це було зроблено щодо відтермінування набрання чинності законом про заборону загального нагляду прокуратури, щодо трирічного періоду, протягом якого Президент мав право видавати укази, які мали силу закону. Я думаю, що це не недолуга конституційна теорія, а це, на жаль, практика, направлена на іншу мету.

Друге. Для нас принциповим є прийняття закону про спеціальні слідчі комісії. Ніякого закону про імпічмент Президента не потрібно, процедура імпічменту Президента виписана в Конституції, яка має пряму дію, але без спеціальних слідчих комісій неможливо розпочати цю процедуру. Саме тому ми вважаємо, що було б логічним одразу після отримання висновків Конституційного Суду внести в парламент законопроект, який свого часу підписали всі голови фракцій, що увійшли до складу коаліції, але потім ті, що залишилися, забули, що вони його підписували.

Наша пропозиція така: одразу після отримання висновків Конституційного Суду розглянути законопроект, прийняття якого не потребує 300 голосів. Це законопроект про спеціальні слідчі комісії, який потребує 226 голосів, щоб нарешті зробити відповідальними перед законом всіх, включаючи Президента і народних депутатів. Ми будемо голосувати за направлення в Конституційний Суд даного законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Бойко від «Опозиційного блоку». Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Наша фракція підтримує направлення обох законопроектів у Конституційний Суд для надання висновку, керуючись двома аргументами.

Перший. Ми розглядаємо це як перший етап виконання обіцянок виборцям встановити справедливість і зробити всіх рівними перед законом.

Другий. Наша фракція з самого початку свого існування в парламенті живе в режимі повної відкритості перед правоохоронними органами. Навіть натяк з боку правоохоронних органів про зняття недоторканності з будь-кого із членів нашої фракції автоматично перетворюється на рішення. Ми не боїмося чергового законодавчого закріплення цих рішень. Але коли ми перейдемо до голосування законопроекту, про який нам так професійно розповів голова комітету, позиція нашої фракції буде такою: разом із цим законопроектом має бути внесено законопроект про зняття імунітету з Президента України і зняття завуальованого імунітету з суддів, який на сьогодні існує в країні. Тоді це буде справедливо, тоді люди зрозуміють наше рішення.

Наша фракція перед розглядом законопроекту висуває ще одну вимогу. Ми вносимо проект постанови про заслуховування в парламенті керівників правоохоронних органів щодо ходу розслідування резонансних злочинів у країні, які спричинили хаос і невпевненість у суспільстві. Ідеться насамперед про терористичний акт перед Верховною Радою у 2015 році, коли загинули четверо нацгвардійців. Покараних немає. Це розстріл п'яти правоохоронців у Княжичах, трагедія сталася взимку. Винних і покараних немає, як і результату розслідування. Це резонансні вбивства двох журналістів у центрі Києва. Винних і покараних немає. Протягом року злетіло в повітря чотири військових арсенали. Немає жодних результатів розслідування і покарання винних.

Наша фракція ініціювала внесення пропозиції, яка буде зареєстрована сьогодні, про звіт керівників правоохоронних органів

щодо ходу й результатів розслідування цих резонансних подій, що є ганьбою для держави.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії слово має Олег Валерійович Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Наша фракція, моя команда, підтримує і проголосує за обидва законопроекти про внесення змін до Конституції, направлення їх у Конституційний Суд для надання висновків і подальшого розгляду в парламенті. Хочу звернутися не до колег депутатів, бо всі в цьому залі розуміють, що тут відбувається цирк. Це гра на публіку, коли всі публічно переконують, що прагнуть скасувати недоторканність, а в душі – знайдіть таких дурнів, крім нас, хто на це погодиться.

Я хочу звернутися до українців і розповісти, що відбувається. У мене запитання: чому серед вимог ініціаторів так званої великої політичної реформи немає прийняття закону про імпічмент Президента України? Чому ті, хто сьогодні блокує парламент, не вимагають прийняти закон про тимчасові слідчі комісії, адже, як правильно сказав колега Соболев із фракції «Батьківщина», без закону про ТСК неможливий імпічмент? Якщо ми говоримо про велику політичну реформу, чому серед вимог ініціаторів немає вимоги замінити склад ЦВК, яка третій рік діє незаконно, а «підрахуй» Охендовський на догоду Президенту Порошенку рахує так, як йому треба?

Я впевнений, що це чистої води «договорняк» між Президентом Порошенком і його другом Саакашвілі, які ставлять перед собою одне завдання: перетворити парламент на філіал Адміністрації Президента України. Уявімо собі, шановні колеги, що завтра скасовується недоторканність, контрольовані Президентом правоохоронні органи... На кого перетворюються депутати? Якщо є ще частина незалежних, опозиційних, то завтра всі стануть кнопкодавами. Водночас у країні залишиться одна людина – Президент України Петро Порошенко, якого неможливо притягти до відповідальності ні за офшори, ні за корупцію, ні навіть за масові вбивства, якщо він захоче це зробити,

тому що немає закону, який дав би можливість притягти до відповідальності діючого Президента.

У мене запитання до Президента. Я знаю, що він завжди уважно дивиться мої виступи, і я йому за це вдячний. Петре Олексійовичу, чому ви не ініціювали внесення законопроектів про слідчі комісії, про процедуру імпідменту? Петре Олексійовичу, ви чогось боїтеся? Петре Олексійовичу, ви порушуєте закон, вчиняєте злочини? Якщо вам немає чого боятися, внесіть такі законопроекти.

Я йду на президентські вибори і виграю їх. Я хочу, щоб у мене як у президента не було недоторканності. Я як майбутній Президент України хочу відповідати перед законом так само, як будь-який громадянин України. Команда Радикальної партії вимагає, крім процедури імпідменту і закону про ТСК, скасувати недоторканність. Це й буде великою політичною реформою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, заключний виступ від «Блоку Петра Порошенка». У нас залишається зовсім мало часу, тому я прошу бути лаконічними, щоб ми встигли проголосувати протягом часу, відведеного Регламентом.

Голова фракції «Блок Петра Порошенка» Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Хочу нагадати тим, хто забув, що на початку 2015 року Президент України вніс до Верховної Ради законопроект про скасування недоторканності народних депутатів і суддів. Це послідовна позиція Президента України. До речі, нагадаю, особливо депутатам зі стажем і тим, хто не знає, що народний депутат Порошенко, перебуваючи в цьому залі, завжди голосував за зняття депутатської недоторканності.

Сьогодні кілька народних депутатів, які організували побиття поліцейського і понесуть за це персональну відповідальність, які досі не вибачилися, говорять від імені всіх. Це неправда. Ви досі ховаєтеся у фракції БПП, виходьте з неї. Для вас важливі тільки мандати, депутатська недоторканність. Ще раз нагадую, що саме фракція «Блок

Петра Порошенка» завжди давала найбільше голосів за всі антикорупційні закони, зокрема щодо НАБУ. Народні депутати з «Блоку Петра Порошенка» поставили підписи й під другим законопроектом, який може бути розглянутим завдяки нашій фракції.

Фракція партії «Блок Петра Порошенка» підтримує направлення обох законопроектів у Конституційний Суд. Закликаю зал також підтримати це рішення голосуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Артуре, за вашу позицію.

Колеги, 5 хвилин на виступи народних депутатів – по 1 хвилині. Прошу провести запис. Нагадую, що засідання продовжено на 15 хвилин – до 14 години 15 хвилин.

Увімкніть мікрофон Нестора Шуфрича, 1 хвилина.

ШУФРИЧ Н.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Боюся помилитися (хоча дуже хочу), але невеликий досвід моєї роботи у Верховній Раді України, в цьому залі, на жаль, дає мені підстави вважати, що це ніщо інше, як черговий фарс. Хто не давав коаліції можливості скасувати недоторканність, порушити це питання і довести до кінця протягом останніх трьох років? Шановний народе України, ця влада вкотре вас одурює. Ви, на жаль, у цьому переконаєтеся.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко Олексій Петрович. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 12, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги!

Лише на моїй депутатській пам'яті це вже, здається, п'ята спроба. Я вважаю, що ми повинні нарешті зробити це остаточно. Хочу навести одну норму Конституції Грузії, ухваленої у 2010 році за правління президента Саакашвілі, який вимагає повного скасування недоторканності, згідно з якою арешт або затримання народного депутата, обшук місця проживання, транспортного засобу, робочого місця чи здійснення будь-якого особистого обшуку дозволяється лише за згодою парламенту, за винятком тих випадків, коли народний депутат затримується на місці злочину.

Власне, про що я хочу сказати? Колега Борислав Береза посилався на Венеціанську Комісію. Це дуже слушно. У даному разі ми йдемо шляхом, коли відкидаємо і імунітет, і індемнітет. Треба обов'язково внести зміни до Кримінального процесуального кодексу і Закону «Про статус народного депутата України». Треба запровадити норми, рекомендовані Венеціанською Комісією, які існують в європейських парламентах, щоб уникнути звинувачень у політичних переслідуваннях в майбутньому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Чижмарь передає слово Андрію Лозовому. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні громадяни України, ви – свідки неймовірно цинічного лицемірства. Давайте апелювати до міжнародного досвіту. Статтею 52 Конституції Грузії передбачено, що недоторканим є не лише сам народний депутат, а й житло, робоче місце та автомобіль. Таку Конституцію Грузії прийняли за президентства Саакашвілі з його ініціативи, а він розповідає нам, що проти недоторканності.

У часи президентства Саакашвілі розганяли мирні опозиційні мітинги у Тбілісі, калічили людей, вбивали, катували. Він розказує нам про якусь диктатуру. Особа, яка зрадила свій народ, була диктатором у своїй державі, нав'язує нам свої цінності, лицемірно брешучи,

задурюючи людям голови. Люди, вмійте читати програми, біографії, думайте своєю головою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Папієв.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Як заявив Юрій Анатолійович Бойко, «Опозиційний блок» і наша фракція голосуватиме за скасування недоторканності. Звертаюся до Голови Верховної Ради України і хочу нагадати, що статтею 152 Конституції України визначено, що закон, прийнятий із порушенням процедури, може бути скасований Конституційним Судом України.

Ці два законопроекти не є альтернативними, про що свідчать їх номери, вони не пов'язані, щодо них немає рішення Верховної Ради України, тому вони не мали б розглядатися разом. Треба розглядати кожен законопроект окремо. Доповідь та рішення комітету, озвучені паном Князевичем, мали бути по кожному законопроекту окремі.

Ми будемо голосувати «за», але я закликаю вас дотримуватися Регламенту Верховної Ради України і процедури розгляду законопроектів про внесення змін до Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключні виступи народних депутатів. Федорук передає слово голові фракції «Народний фронт» Максиму Бурбаку.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Публічна позиція «Народного фронту» полягає в тому, що ми ніколи не ховалися за депутатською недоторканністю і повним складом фракції голосували за скасування недоторканності в першому читанні, як і повним складом голосували за зняття недоторканності з народних депутатів, коли були подання Генеральної прокуратури. До речі, вперше було знято недоторканність із членів провладної коаліції.

Ніхто ніколи не ховався за депутатською недоторканністю. Як би ви, єврооптимістичні політикани, не перекручували дискусію, цього

не станеться. Це наша чітка публічна позиція. Повторюю: фракція «Народний фронт» голосуватиме за обидва законопроекти для того, щоб вони були направлені на розгляд у Конституційний Суд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановні!

Відводимо по 1 хвилині на заключне слово, щоб ми дотрималися Регламенту, а ми йдемо чітко за Регламентом.

Я надаю 1 хвилину Ірині Луценко для заключного слова. Підготуватися Левченку і Князевичу. За 3 хвилини переходимо до голосування. Запросіть усіх народних депутатів до залу. Прошу зайняти робочі місця. Це буде відповідальне публічне голосування.

Будь ласка, пані Ірино. Дуже прошу не перевищувати регламенту, бо ми не зможемо проголосувати у передбачений законом час.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, не витрачати дорогого часу, скажу лише: давайте натиснемо зелені кнопки й визначимося з тими обіцянками, які всі фракції, всі позафракційні, мажоритарні депутати давали, йдучи в парламент. Знімемо з себе цю недоторканність і зрівняємося з українським народом, який, як і ми, віддавав останні кошти на створення української армії, сплачує податки, щоб утримувати депутатський корпус, армію, сподівається на реформи, які ми проводимо.

Прошу всіх підтримати пропозицію Президента України, натиснути зелену кнопку, направити законопроект у Конституційний Суд і розпочати процес, який ми обіцяли громадянам України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для заключного слова запрошується народний депутат України Юрій Левченко, 1 хвилина. Підготуватися Князевичу.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я хочу звернутися до тих народних депутатів, які підписувалися під законопроектом. Багато з них сказали, що ображені на мене за те, що я стверджую, що вони ставили підписи під тиском.

Панове народні депутати, щодо тиску і того, хто як підписувався. Підписи під законопроектом почали збирати в березні 2017 року. За два місяці було зібрано лише 60 підписів. Лише тоді, коли з'явилися люди під Верховною Радою, нам вдалося зібрати решту. Очевидно, дехто підписувався із власних переконань (*Шум у залі*), вони не потребують афішування, їм не треба розповідати про це людям. Якщо ви підписалися із власних переконань, покажіть це своїм голосуванням.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до заключного слова голову комітету Руслана Князевича. За хвилину відбудеться голосування. Я прошу всіх заходити до залу.

Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Насамперед дозвольте мені відреагувати на репліку про порушення процедури через те, що комітет зробив один висновок на два законопроекти. Я це категорично спростовую. У вас на руках окремі висновки на два законопроекти, вони розміщені на сайті. Хто-хто, а комітет, у віданні якого питання конституційного законодавства, конституційну процедуру ніколи не порушував. Це перше.

Друге. Відверто кажучи, я дуже здивований сказаним про те, що жодного разу в історії України законопроекти про внесення змін до Конституції не набирали чинності пізніше, ніж були проголосовані.

Наведу приклад. Закон [№ 2222-IV](#) було прийнято у 2004 році, а вступив у силу він у 2006 році. Законопроекти про правосуддя, децентралізацію: один закон набрав чинності через три місяці після прийняття, а другий має набрати чинності через три місяці.

Це звична практика для українського конституційного творення, оскільки починаючи з рішення від 9 червня 2008 року, ми маємо багато таких законодавчих ініціатив. Парламент правильно робив, що не відображав їх у тілі... Було б вершиною абсурду зміни до «Перехідних положень» закону щодо набрання чинності законом вносити в тіло Конституції. Давайте не припускатися таких грубих помилок.

Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, справді, у мене в руках два висновки на два законопроекти. Комітет пропонує Верховній Раді України обидва направити в Конституційний Суд України. Кожен із цих висновків я окремо поставлю на голосування. Підтверджую: Верховна Рада може обидва законопроекти направити в Конституційний Суд. Обговорення завершено. Прошу зайняти робочі місця. Переходимо до голосування.

Шановні народні депутати! Відповідно до статті 146 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування проект Постанови «Про включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту «Про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України» і про його направлення до Конституційного Суду України» ([№ 7203/П](#)). Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 336.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Відповідно до статті 146 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування проект Постанови «Про включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту «Про внесення змін до Конституції України в частині скасування депутатської недоторканності» і про його направлення до Конституційного Суду України» ([№ 6773/П](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати! Рішення Верховної Ради України про включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та про одночасне звернення до Конституційного Суду України про надання Конституційним Судом України висновку щодо відповідності цих законопроектів вимогам статей 157 і 158 Конституції України прийнято щодо обох законопроектів – [№ 7203](#) і [№ 6773](#).

Колеги, вітаю вас! Вітаю тих людей, які зараз на майдані! Як ми й обіцяли, ми поставили на голосування і прийняли позитивне рішення. Парламент продемонстрував здатність вести діалог із суспільством

і готовність до зняття депутатської недоторканності. Я вітаю всіх народних депутатів із цим важким, але відповідальним рішенням!

Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. На цьому ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Прошу всіх о 16 годині прибути до залу Верховної Ради України.

Дякую, колеги.